

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno

nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

75-41-M/01 Sociální činnost

platnost od 1. 9. 2024

Obsah

<u>1 Úvodní identifikační údaje:</u>	4
<u>2 Profil absolventa</u>	5
<u>3 Charakteristika školního vzdělávacího programu</u>	8
<u>4 Učební plán</u>	18
<u>5 Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP</u>	21
<u>6 Učební osnovy</u>	22
<u>Anglický jazyk</u>	22
<u>1. ročník</u>	27
<u>2. ročník</u>	28
<u>3. ročník</u>	29
<u>4. ročník</u>	30
<u>Cvičení z anglického jazyka</u>	32
<u>4. ročník</u>	36
<u>Český jazyk</u>	38
<u>1. ročník</u>	42
<u>2. ročník</u>	45
<u>3. ročník</u>	48
<u>4. ročník</u>	52
<u>Literatura</u>	55
<u>1. ročník</u>	60
<u>2. ročník</u>	64
<u>3. ročník</u>	71
<u>4. ročník</u>	76
<u>Dějepis</u>	81
<u>1. ročník</u>	86
<u>Občanská nauka</u>	89
<u>1. ročník</u>	94
<u>Základy práva</u>	98
<u>3. ročník</u>	103
<u>Fyzika</u>	106
<u>1. ročník</u>	108
<u>Chemie</u>	110
<u>2. ročník</u>	113
<u>Biologie</u>	114
<u>1. ročník</u>	116
<u>Ekologie</u>	117
<u>1. ročník</u>	119
<u>Matematika</u>	121
<u>1. ročník</u>	123
<u>2. ročník</u>	126
<u>3. ročník</u>	128
<u>4. ročník</u>	131
<u>Cvičení z matematiky</u>	132
<u>4. ročník</u>	134
<u>Tělesná výchova</u>	138
<u>2. ročník</u>	145

<u>3. ročník</u>	147
<u>4. ročník</u>	149
<u>Informační a digitální technologie</u>	151
<u>1. ročník</u>	153
<u>2. ročník</u>	155
<u>Počítačová grafika</u>	156
<u>3. ročník</u>	157
<u>4. ročník</u>	158
<u>Ekonomika</u>	159
<u>1. ročník</u>	162
<u>2. ročník</u>	163
<u>Sociální politika</u>	164
<u>2. ročník</u>	170
<u>3. ročník</u>	171
<u>4. ročník</u>	172
<u>Pečovatelství</u>	173
<u>1. ročník</u>	178
<u>2. ročník</u>	179
<u>3. ročník</u>	181
<u>4. ročník</u>	182
<u>Zdravotní nauka</u>	184
<u>1. ročník</u>	186
<u>Odborná praxe</u>	190
<u>2. ročník a 3. ročník</u>	193
<u>Pedagogika</u>	195
<u>2. ročník</u>	199
<u>Speciální pedagogika</u>	201
<u>3. ročník</u>	205
<u>4. ročník</u>	206
<u>Pedagogika volného času</u>	207
<u>1. ročník</u>	211
<u>2. ročník</u>	212
<u>3. ročník</u>	214
<u>4. ročník</u>	215
<u>Psychologie</u>	217
<u>1. ročník</u>	219
<u>3. ročník</u>	223
<u>4. ročník</u>	224
<u>Učební praxe</u>	226
<u>3. ročník</u>	229
<u>4. ročník</u>	232
<u>Povinně volitelné předměty</u>	234
<u>Kondiční cvičení</u>	234
<u>Relaxační techniky</u>	236
<u>Kreativní tvorba</u>	238
<u>Základy francouzštiny</u>	240
<u>Konverzace v anglickém jazyce</u>	243
<u>7. Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu</u>	246
<u>8. Spolupráce se sociálními partnery</u>	247

1 Úvodní identifikační údaje:

Škola (předkladatel): <ul style="list-style-type: none"> - název a adresa - telefon - fax - e-mail - www.stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - Střední odborná škola a střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno - telefon: 312 278 041 - fax: 312 247 436 - e-mail: škola@sosasoukladno.cz - www.sosasoukladno.cz
Zřizovatel: <ul style="list-style-type: none"> - název a adresa - telefon - fax - e-mail - www.stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 - telefon: 257 280 111 (ústředna) - fax: 257 280 203 - e-mail: info@kr-s.cz - www.kr-stredocesky.cz - www.stredocech.cz
Název školního vzdělávacího programu:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání	75-41-M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělání	EQF 4
Délka a forma vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - 4 roky; denní forma vzdělávání
Platnost ŠVP Ředitel školy: Podpis ředitele školy: Číslo jednací: Razítko:	<ul style="list-style-type: none"> - od 1. září 2022 <p style="text-align: center;">..... Mgr. Petr Paták, DiS</p>

--	--

pozn.:

ŠVP (zkratka): Školní vzdělávací program

2 Profil absolventa

Název a adresa školy:

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Sociální činnost

Kód a název oboru vzdělávání:

75-41-M/01 Sociální činnost

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb.

Získá odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle přílohy č. 2, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Naši absolventi budou disponovat se dvěma základními typy kompetencí:

Všeobecné kompetence:

Kompetence k učení

- je schopen se efektivně učit;
- vyhodnocovat dosažené výsledky vzdělávání;
- umí vyhledávat a zpracovávat informace, je čtenářsky gramotný;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje;
- ovládá různé techniky učení a zvládá si vytvořit vhodný studijní režim.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Komunikativní kompetence

- je schopen se vyjadřovat v různých situacích v písemné i ústní formě.

Personální a sociální kompetence

- stanovuje si přiměřené cíle osobního rozvoje, dbá o dobré mezilidské vztahy, pečuje o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- absolvent bude uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život a jednat v souladu s udržitelným rozvojem. Bude schopen podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- absolvent bude schopen budovat a rozvíjet svoji profesní kariéru v rámci celoživotního učení a bude schopen reagovat na požadavky trhu práce. dokáže uplatnit své vlohly na trhu práce, je si vědom nutnosti na sobě neustále pracovat.

Matematické kompetence

- je schopen využívat matematické dovednosti v praktickém životě.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- absolvent bude umět pracovat s osobním počítačem a bude schopen využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat. Dále bude umět využívat prostředky pro online i offline komunikaci, komunikovat elektronickou poštou a kriticky zhodnotit získávané informace.

Odborné kompetence:

- Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tak aby
  - ovládali administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací;
  - dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy dbali na dodržování práv a zájmů klientů;
  - byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky;
  - znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu;
  - uvědomovali si etický rozměr svého povolání a v každodenní praxi ho naplňovali;
  - měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem.
  - měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování;
  - spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti;
  - prakticky se orientovali v příčinách a formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
  - znali příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislosti, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
  - prakticky se orientovali v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o děti;
- Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn. aby
  - poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;

- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali;
- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách;
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti
- související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště;
- uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči;
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta.;
- uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.
- Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času
- Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn. aby chápali kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- Dbát na dodržování bezpečnosti práce, kterou budou chápat jako nedílnou součást péče o své zdraví, o zdraví svých spolupracovníků a klientů
- Znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti.

2.3 Způsob ukončení vzdělání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělání je ukončeno úspěšným ukončením vzdělávacího programu 75-41-M/01 Sociální činnost úspěšným absolvováním všech částí maturitní zkoušky. Potvrzením dosaženého vzdělání je maturitní vysvědčení.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společně části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, že dvě z povinných zkoušek bude žák konat formou ústní zkoušky ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Třetí z povinných zkoušek bude konána formou praktické zkoušky.

Stupeň dosaženého vzdělání absolventa

Absolvent získává střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Sociální činnost

Kód a název oboru vzdělávání:

75-41-M/01 Sociální činnost

3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Pojetí středního odborného vzdělávání vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Záměrem naší školy je připravit absolventa na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Společnou vzdělávací strategii školního vzdělávacího programu je:

- učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat
- učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován
- učit se být, tj. porozumět vlastní rozvíjejících se osobnosti a jejímu utváření v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, jednat s větší autonomií, samostatným úsudkem a osobní zodpovědností

Z důvodu této strategie je výuka orientována k:

- autodidaktickým metodám
- sociálně komunikativním aspektům učení a vyučování
- metodám činnostně zaměřeného vyučování
- důrazu na motivační činitele

Zařazení jednotlivých metod do školního vzdělávacího programu je konkretizováno na úrovni jednotlivých předmětů.

3.2 Organizace výuky

Studium je čtyřleté v denní formě vzdělávání. Organizace výuky se řídí legislativními předpisy, zejména zákonem. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění.

Vyučování se uskutečňuje podle aktuálního učebního plánu. Výuka některých vzdělávacích předmětů (např. cizích jazyků, ICT, UPX, ZDN, PEČ a PVC) probíhá ve speciálně vybavených učebnách nebo v cvičném bytě, kdy jsou žáci děleni na skupiny. Kromě klasické

výuky v systému vyučovacích hodin probíhá vzdělávání i formou exkurzí, kurzů a dalších výchovně -vzdělávacích akcí. Jedná se např. o besedy, diskuse, exkurze, sportovní dny, atd.

Pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností je do výuky zařazena učební praxe ve škole v rozsahu 7 hodin a na pracovištích v rozsahu 6 týdenních vyučovacích hodin a dále souvislá odborná praxe v 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 4 týdnů (např. dětské domovy, domovy pro seniory, dětské skupiny, mateřské školy, základní školy, aj.).

Pokud je odborná praxe žáků realizována na smluvních pracovištích, probíhá v souladu s §65 odst. 2 školského zákona na základě smlouvy. Výuka u smluvních partnerů probíhá pod vedením instruktorů a je kontrolována zástupcem ředitele školy. Zástupci jednotlivých organizací jsou pravidelně zváni k jednáním o koncepci vzdělávání.

Důraz se klade na samostatné jednání a postupné seznamování s organizacemi a jednotlivými pracovními místy, kam by žáci po absolvování školy měli nastoupit do zaměstnání. Žáci získávají návaznost na poznatky z předmětů, které je teoreticky připravují na budoucí povolání pracovníků sociální oblasti. Při odborné praxi si tyto poznatky prakticky ověřují.

3.3 Způsob rozvoje klíčových kompetencí

Učitelé využívají k rozvoji klíčových kompetencí ve vzdělávacím čtyřletém oboru 75-41-M/01 Sociální činnost různých didaktických metod a strategií výuky, aby si žáci osvojili všeobecné i odborné dovednosti a získali praktické návyky. Patří mezi ně problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.

3.4 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s přírodou. Environmentální výchova na naší škole poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní přístup k realitě a k pocitu spoluodpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukážeme na vlivy pracovních činností na životní prostředí a zdraví zaměstnanců spolu s využíváním moderní techniky a technologie.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy naše škola spolupracuje se středisky a centry ekologické výchovy a žáci se mají možnost zúčastnit soutěží, které jsou těmito institucemi vyhlašovány.

Člověk a svět práce

Snažíme se, aby poznatky žáka, které získal v odborné složce vzdělávání, byly doplněny o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce a které by

mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci a dále při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Zaměřujeme se zejména na

1. Individuální příprava jednotlivců na vstup na pracovní trh
2. Svět vzdělávání
3. Svět práce
4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti- služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy začleňujeme do vyučovacích předmětů, ale prioritně využíváme jiných aktivit zejména besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Naše škola má počítačové učebny vybaveny dostatečným počtem pracovních stanic, tvořených moderními multimediálními počítači zapojenými v dostatečně propustné lokální síti a umožňující sdílení případných síťových prostředků s rychlým přístupem na Internet.

V hodinách IDT výuky odpovídá počet pracovních stanic počtu žáků. Učebny jsou budovány se zřetelem na zachování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Softwarové vybavení školy zahrnuje balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a různé další výukové software.

Ve specializovaných učebnách jsou žakovské notebooky, které žáci využívají pro vyhledávání a zpracovávání zadaných úkolů.

V době mimo výuku nebo v běžné výuce mohou žáci využívat počítačové stanice v kmenových učebnách, kde je připojení na Internet pro vyhledávání informací. Všechny učebny školy jsou vybaveny dataprojektory napojenými na učitelský počítač.

Celá škola je kompletně zasíťována a propojena Intranetem.

Realizace průřezových témat jednotlivých předmětů:

	A	B	C	D	E	F	G	H	CH	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	X	Y
AA	x	x	x	x	x			x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x				x	
BB	x	x	x			x	x			x			x						x		x	x	x	x	
CC			x	x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
DD								x	x				x											x	x

Popis tabulky: realizace průřezových témat v předmětech:

AA – Občan v demokratické společnosti

BB – Člověk a životní prostředí

CC – Člověk a svět práce

DD – Informační a komunikační technologie

A – anglický (německý) jazyk, hlavní jazyk

B – anglický, německý, vedlejší jazyk

C – český jazyk literatura

D – občanská nauka

E – dějepis

F – fyzika

G – matematika

H – tělesná výchova

CH – informační a komunikační technologie

I – písemná a elektronická komunikace

J – ekonomika

K – základy práva

L – učební praxe

M – odborná praxe

N – sociální politika

O – pečovatelská služba

P – pedagogika

Q – speciální pedagogika

R – pedagogika volného času

S – zdravotní nauka

T – chemie

U – biologie

V – ekologie

X – psychologie

Y – počítačová grafika

3.5 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Pokud epidemiologická situace dovolí, organizují učitelé několikrát za rok pro žáky výchovně vzdělávací akce v rámci České republiky nebo i v zahraničí.

Projekty:

Adaptační kurz:

Realizace projektu: výjezd mimo území města Kladna, v 1. ročníku.

Cíl: Žáci formou soutěží v oblastech sportovních, pracovních, zdravotnických, výtvarných, hudebních a tanečních posilují své kolektivní cítění a upevňují své morálně volní vlastnosti. Celým týdnem se nese duch přátelství a uvolněné atmosféry, aby si na sebe třídní kolektiv zvykl a aby se žáci vzájemně poznali a dokázali si v různých situacích pomoci (noční bojová hra). Cílem je v praxi aplikovat požadavky zvoleného oboru zábavným a přijatelným způsobem pro naše žáky.

Personální zajištění: projekt povede učitel TEV, dále se zúčastní třídní učitel, učitel odborného výcviku.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru odpovědnosti, aby dovedli pracovat v kolektivu, dovedli diskutovat o problémech a hledat vhodná východiska, aby poznali problémy svých spolužáků a dokázali si vzájemně pomáhat.

Člověk a životní prostředí:

Projekt umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí. Propojují a doplňují se tak informace, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Procházky Prahou :

Cíl projektu: žáci si rozšíří vědomosti o našich nejstarších dějinách, stavebních slozích, významných osobnostech.

Realizace projektu: projekt bude zahájen výjezdem do Prahy. V následujícím období budou žáci rozděleni do skupin a budou plnit zadané úkoly. Výsledkem skupinové činnosti bude závěrečný výstup s prezentací:

stavební slohy

pověsti spojené s Prahou

významné osobnosti

Při realizaci projektu budou posilovány kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační kompetence, sociální kompetence, kulturní povědomí, kompetence k využití ICT. Dojde k propojení všeobecně vzdělávacích předmětů ČJL, OBN, ICT.

Hodnocení žáků: Žáci budou hodnoceni za samostatnost a iniciativu při plnění zadaného úkolu, za kvalitu výsledného produktu, za schopnost práce v týmu a za způsob prezentace.

Personální zajištění: projekt povede učitel ČJL.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru odpovědnosti, aby dovedli pracovat v kolektivu, dovedli diskutovat o problémech a hledat vhodná východiska.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat vhodné informace a zpracovávat je.

Památník Lidice

Cíl projektu: žáci získají nové poznatky a rozšíří své již nabyté vědomosti o historii obce Lidice, o jejím osudu během 2. světové války, o osudu lidických dětí a pozdějším vzniku památníku.

Realizace projektu: projekt začne exkurzí do památníku Lidice, kde budou žáci rozděleni do skupin a budou plnit zadané úkoly a výsledkem jejich činnosti se stane pečlivě zpracovaná prezentace.

Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.

Personální zajištění: projekt povede učitel DEJ. Dojde k propojení všeobecně vzdělávacích předmětů ČJL, DEJ, ICT.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli pracovat v kolektivu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat vhodné informace a zpracovávat je.

Projekt: Sociální služby

Cíl: je propojení teorie s odbornou praxí na pracovištích sociálních partnerů

Realizace: Žáci buď jako skupina nebo jako jednotlivci představí ostatním své pracoviště a popíší svou činnost ve vyučovací hodině. V učební praxi se zaměřují hlavně na oblast klientského přístupu a nácvik modelových situací. Při odborné praxi jsou reální klienti, on-line software institucí a skutečné situace.

Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.

Personální zajištění: projekt povede učitel UPX.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli pracovat v kolektivu získali pracovní návyky.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s aplikovaným softwarem.

Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí

Cílem projektu je:

- připravit žáky na možná rizika související s živelnými katastrofami, haváriemi či dalšími událostmi (teroristický útok, sabotáž, zhářství, ...),
- připravit žáky nést odpovědnost za svou ochranu, ochranu občanů a vzájemnou pomoc,
- naučit je efektivně jednat,
- vést žáky k citlivému vnímání životního prostředí, nejen při vzniku mimořádných událostí,
- vést k získání kompetencí - praktická cvičení, nácvik ve skupinách.

Projekt je realizován dle možností za spoluúčasti Hasičského záchranného sboru v Kladně, Českého červeného kříže, Policie ČR nebo Kynologické organizace.

Další kurzy:

lyžařský kurz (1. ročník)

sportovně – turistický kurz (2. a 3. ročník)

Soutěže:

Žáci se ve velké míře podílí na soutěžích vyhlašovaných EU - Euroscola a Europasecura nebo soutěžích vyhlašovaných Středočeským krajem Středoškoláci a Evropa. Soutěže jsou formou testů na internetu a žáci si mohou správné odpovědi vyhledat. Ve cvičných testech je dostatek času a žáci se naučí pracovat s výpočetní technikou.

V průběhu studia realizujeme řadu exkurzí do zařízení s neodkladnou péčí, psychiatrické léčebny, dětských domovů či domovů pro seniory, zúčastňujeme se mnoha dobrovolných sbírek např. Světluška, Liga proti rakovině, aj., pořádáme projektové dny pro žáky ZŠ.

3.6 Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

Slovní hodnocení navrhuje u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami výchovný poradce na pedagogické radě, o jeho realizaci rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a to na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Kritéria stupňů prospěchu - teoretické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované učivo v celém rozsahu, samostatně a tvořivě používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev je přesný, správný, výstižný. Grafický projev je přesný s odpovídající esteticou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované učivo v podstatě v celém rozsahu, samostatně, případně podle menších podnětů vyučujícího používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev může mít menší nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Grafický projev je bez větších nepřesností s odpovídající esteticou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ovládnutí požadovaného učiva nepodstatné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Závažnější chyby a nedostatky dovede za pomoci vyučujícího opravovat. V ústním a písemném projevu jsou nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Žák je schopen si samostatně osvojit dílčí témata dle návodu vyučujícího.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ovládnutí učiva vážné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů je málo pohotový a má větší nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou vážné nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. V logice myšlení jsou závažné chyby, při aplikacích chybí samostatnost. Grafický projev je málo estetický s vážnými nedostatky. Při samostatném studiu má žák velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má v ovládnutí učiva závažné a značné nedostatky, při řešení teoretických a praktických problémů má velmi podstatné nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou velmi závažné nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Úroveň výsledků činnosti žáka má velmi závažné nedostatky a chyby, které se nedaří opravit ani s pomocí vyučujícího.

Konání a klasifikace souhrnných zkoušek v maturitních předmětech

Podmínkou pro klasifikaci v maturitních předmětech v každém ročníku je absolvování souhrnné zkoušky. Zkouška obsahuje učivo, které bylo doposud probráno v jednotlivých maturitních předmětech (od prvního ročníku). Otázky k souhrnným zkouškám jsou koncipované podobně jako otázky k písemné maturitní zkoušce. Formálně probíhají souhrnné zkoušky velmi podobně jako písemná maturitní zkouška. Zkouška může být zadána v písemné nebo elektronické podobě. Doba trvání zkoušky je jedna až dvě vyučovací hodiny. Termín konání souhrnné zkoušky stanoví pro konkrétní školní rok ředitel školy. Zpravidla je to v období dubna až června. Pro každou dílčí souhrnnou zkoušku je stanoven zvláštní termín. Klasifikace je shodná s didaktickými testy písemné maturitní zkoušky, tj. procenta budou převedena na klasifikační stupně stejným poměrem. V maturitním ročníku absolvuje žák pouze souhrnné zkoušky z předmětů, ke kterým se přihlásil k maturitní zkoušce. Souhrnná zkouška se koná také z odborných maturitních předmětů, nekoná se z praktické maturitní zkoušky. Žák, který neuspěje u souhrnné zkoušky, je povinen vykonat v době konzultačních hodin opravnou zkoušku za stejných podmínek klasifikace. Znamky z řádného i opravného termínu se započítávají do celkové klasifikace. Cílem souhrnných zkoušek je systemizaci a zopakování učiva jednotlivých maturitních předmětů.

Kritéria stupňů prospěchu - praktické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované praktické dovednosti s vhodným využitím získaných teoretických vědomostí. Pracuje samostatně a správně, volí vhodné pracovní postupy, vhodné nástroje a pomůcky k prováděným činnostem. Aktivně přistupuje ke svěřenému úkolu, který splní v daném časovém limitu. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je na vysoké úrovni.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v ovládnutí požadovaných praktických dovedností a ve vhodném využití získaných teoretických vědomostí menší potíže. Pracuje samostatně s menší pomocí vyučujícího. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je bez větších nedostatků a je splněna v časovém limitu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák vyžaduje často pomoc a radu, má potíže s praktickou aplikací teoretických poznatků do praxe. Nepracuje samostatně, pracovní projev je nejistý, pomalý, často se vyskytují nepřesnosti a nedodržení stanoveného časového limitu. Chybí aktivní přístup k výuce. Dodržuje bezpečnostní předpisy.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je při výuce pasivní, vyžaduje trvalý dohled a kontrolu vyučujícího. Obtížně aplikuje získané teoretické vědomosti do praxe. Výsledky práce jsou nepřesné, často nefunkční, žák nejeví zájem o zlepšení, porušuje pracovní kázeň.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák velmi špatně ovládá praktické dovednosti, má také velmi špatné teoretické znalosti a nedokáže je aplikovat do praxe. Není schopen pracovat ani s pomocí vyučujícího, nemá dostatečný zájem o odborný výcvik. Výsledky práce vykazují vážné praktické i teoretické nedostatky.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínkou pro zohlednění žáka se speciálně vzdělávacími potřebami je předložení odborného posudku vypracovaného školským poradenským zařízením.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při jejich hodnocení se přihlíží k povaze omezení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.,

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace je provázána hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasnění podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Třídní učitelé, popřípadě výchovný poradce, seznamují ostatní vyučující s doporučeními školských poradenských zařízení, které zohledňují žáka a způsob získávání podkladů pro hodnocení.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Jedná se o žáky s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, se závažnými vývojovými poruchami učení a chování, se souběžným postižením více vadami a s autismem. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pedagog uplatňuje opatření u jednotlivých žáků diferencovaně, aby úpravy individuálně vyrovnávaly vzdělávací podmínky žáka, které mohou být ovlivněny různě závažnými obtížemi zdravotními (akutními či trvalými), nepřipraveností žáka na školu,

odlišnými životními podmínkami a kulturním prostředím. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do 5 stupňů

stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje škola.

II. - V. stupeň navrhuje a realizaci metodicky usměrňuje školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou poskytována s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Výsledkem poradenské pomoci školského zařízení je zpráva. Ve zprávě poradenské zařízení uvede skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je uskutečňováno formou individuální integrace do běžných tříd. Škola spolupracuje především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci. Spolupráci školy s PPP zajišťují výchovní poradci.

Postup při poskytování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

V rámci I. stupně podpůrných opatření je pro žáky s méně závažnými problémy ve vzdělávání školou vypracován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), který vytvoří třídní učitel s metodickou podporou výchovného poradce. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na realizaci tohoto plánu. Plán musí obsahovat podpis osob, které s ním byly seznámeny. PLPP je nejpozději po 3 měsících vyhodnocen. Pokud nejsou nastavená opatření dostatečná, doporučí škola žákovi využití pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a zpracování dalších podpůrných opatření.

Na základě doporučení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) školským poradenským zařízením požádá zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka ředitele školy o vzdělávání podle IVP. Třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli vypracuje IVP, který obsahuje údaje o úpravě metod výuky, časovém rozvržení individuální práce s žákem, o používání kompenzačních pomůcek a dalších náležitostech. Účinnost IVP je vyhodnocována minimálně jednou ročně. IVP je realizován na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka či zletilého žáka.

Výchovný poradce sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP a IVP, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů), popř. s dalšími institucemi. Výchovný poradce je připraven věnovat se také péči o nadané a mimořádně nadané žáky.

Pravidla pro péči o žáky se SVP ve škole

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole daných přílohou k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům se SVP jsou na základě doporučení ŠPZ upraveny podmínky při přijímání a ukončování studia (maturitní zkouškou, závěrečnou zkouškou).

Pokud žák ze zdravotních důvodů nemůže splnit podmínky dané ŠVP v předmětu, který není rozhodující pro jeho odbornost, může být na základě rozhodnutí ředitele školy z tohoto předmětu uvolněn.

Žákům jsou poskytovány kompenzační pomůcky doporučené ŠPZ a úprava prostředí.

Na základě doporučení z ŠPZ je žákům poskytována pedagogická intervence (individuální péče nad rámec běžných hodin)

Žákům je umožněno používat speciální pomůcky (např. notebook, pravítka, zvýrazňovače, kalkulačka).

Vyučující při hodinách používají takové metody výuky, které zohledňují potřeby žáků se SVP (upřednostnění ústního zkoušení u žáků s dysgrafií a dyslexií, tolerance specifických chyb, názorné pomůcky).

Vyučující poskytují takové materiály pro výuku, které jsou využitelné pro žáka se SVP (elektronické i tištěné materiály, prezentace, učebnice).

V případě potřeby je žákům navýšen čas na vypracování úkolů při hodinách a konzultace mimo vyučování.

Žáci jsou průběžně motivováni k učení, je jim poskytováno formativní hodnocení.

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání.

Vzdělávání nadaných žáků

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Formy vzdělávání nadaných žáků

účast v soutěžích v teoretických znalostech a dovednostech i v manuálních dovednostech, zahraniční studijní nebo výměnné pobyty.

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Kategorie a název vyučovacího předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
			1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Jazykové vzdělávání	Český jazyk	ČJL	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
	Anglický jazyk	ANJ	3+1	3+1	3+1	1+1	10+4
Estetické vzdělávání	Literatura	LIT	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
Společenskovědní vzdělávání	Občanská nauka	OBN	1	1	0	0	2

	Dějepis	DEJ	1+1	0	0	0	1+1
	Základy práva	ZPR	0	0	2	0	2
Matematické vzdělávání	Matematika	MAT	2+1	2+1	2+1	2	8+3
Přírodovědné vzdělávání	Fyzika	FYZ	1	0	0	0	1
	Chemie	CHE	0	1	0	0	1
	Biologie	BIO	1	0	0	0	1
	Ekologie	EKL	1	0	0	0	1
Ekonomické vzdělávání	Ekonomika	EKO	2	1	0	0	3
Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Informatické vzdělávání	Informační a digitální technologie	IDT	2	2	0	0	4
	Počítačová grafika	POG	0	0	0+1	0+1	0+2
	Všeobecné předměty celkem		20+3	14+4	11+5	7+4	52+16
Řízení sociálních služeb	Sociální politika	SPO	0	1	2	3	6
Přímá péče a osobní asistence	Pečovatelství	PEČ	2	2	2	2	8
	Zdravotní nauka	ZDN	2	0+1	0	0	2+1
	Odborná praxe	OPX	0	3	3	0	6
Sociálně výchovná činnost a sociální vztahy a komunikace	Pedagogika	PED	0	2	0	0	2
	Speciální pedagogika	SPG	0	0	2	3	5
	Pedagogika volného času	PVČ	2	1+1	2	2	7+1
	Učební praxe	UPX	0	0	2	4	6
	Psychologie	PSY	3	2	2	1+2	8+2
	Odborné předměty celkem		9	11+2	15	17	50+4
	Povinně volitelné předměty						
	Cvičení z anglického jazyka/Cvičení z matematiky	CANJ/CM AT	0	0	0	0+2	0+2

	Kondiční cvičení / Konverzace v anglickém jazyce/Základy francouzštiny/Relaxační techniky/Kreativní tvorba		0+1	0+1	0+1	0+1	0+4
	Volitelné předměty celkem		0+1	0+1	0+1	0+3	0+6
	CELKEM		29+4	25+7	26+6	24+7	102+26

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Jazykové vzdělání:
  - Anglický jazyk (jako hlavní cizí jazyk)
  - Německý jazyk (jako volitelný předmět)
- 2) disponibilní hodiny v učebním plánu jsou vyznačeny zelenou barvou
- 3) předměty jsou povinné, nepovinné předměty učební plán neobsahuje
- 4) praktické vyučování je realizováno prostřednictvím učební praxe v odborné učebně školy a odborné učební praxe na pracovištích uskutečňované v 2. - 3. ročníku, dále formou souvislé šestitýdenní praxe v 1.- 3. ročníku

Rozvržení týdnů ve školním roce:

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu	32	32	32	28
Adaptační kurz	1			
Lyžařský kurz	1			
Vodácký kurz		1		
Kurz cykloturistiky a sportů v přírodě			1	0
Souvislá praxe	2	2	2	0
Exkurze a přednášky	1	1	1	1
Maturitní zkouška				4
Časová rezerva	3	4	4	7
Celkem týdnů	40	40	40	40

5 Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP

Tabulka souladu RVP a ŠVP - sociální činnost				
vzdělávací oblast	počet vyučovacích hodin			
	dle RVP		dle ŠVP	
	týdenní	celkový	týdenní	celkový
jazykové vzdělávání				
- český jazyk	5	160	5 + 3	160 + 96
- cizí jazyk	10	320	10 + 4	320 + 128
estetické vzdělávání	5	160	5 + 3	160 + 96
společenskovední vzdělávání	5	160	5 + 1	160 + 32
přírodovědné vzdělávání	4	128	4	128
matematické vzdělávání	8	256	8 + 3	256 + 96
vzdělávání pro zdraví	8	256	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	4 + 2	128 + 64
ekonomické vzdělávání	3	96	3	96
řízení sociálních služeb	6	192	6	192
přímá péče a osobní asistence	16	512	16 + 1	512 + 32
sociálně výchovná činnost	20	640	20 + 1	640 + 32
sociální vztahy a komunikace	8	256	8 + 2	256 + 64
Volitelné předměty			0 + 6	0 + 192
disponibilní hodiny	26	832	26	832 *
celkem	128	4 096	128 *	4 096 *

* disponibilní hodiny jsou již započítány u jednotlivých vzdělávacích oblastí

6 Učební osnovy

Anglický jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3+1	3+1	3+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	3+1	3+1	3+1	1+1

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Pokud epidemiologická situace dovolí, pořádá naše škola zahraniční výjezdy v období Vánoc a Velikonoc. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí z vyhlášených projektů..

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonaci a rámeček použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit na sebe. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání a podobně. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, besedy, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky.

Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, uměli pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli pracovat s elektronickým slovníkem, učí se vyhledávat inzeráty na trhu práce.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Žáci se učí pracovat se slovníkem a využitím internetu pro komunikaci v cizím jazyce.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy, hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel. Součástí hodnocení jsou pololetní práce, testy, domácí příprava a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ČJL a LIT.

1. ročník

Lidé, místa a příběhy

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vytvoří odpovídající tvary sloves pro jednotlivé časy</p> <p>sestaví kladnou/zápornou větu i otázku</p> <p>vytvoří druhý a třetí stupeň přídavného jména</p> <p>identifikuje základní gramatické tvary v poslechu i textu</p> <p>pojmenuje a vysvětlí užití základních časů</p> <p>pojmenuje základní fyzické a psychické rysy osoby</p> <p>pojmenuje každodenní aktivity</p> <p>vyjmenuje typy obydlí, nábytku a přiřadí k nim vhodná přídavná jména</p> <p>pojmenuje důležité události v životě člověka</p> <p>pojmenuje běžné nemoci a zranění</p> <p>vyzve k řešení problémů životního prostředí</p> <p>napíše neformální e-mail o místě/městě/zemi ve které žije</p> <p>sestaví jednoduchý životopis významné osobnosti</p> <p>vytvoří svoji představu o světě budoucnosti</p> <p>popíše technologické zařízení, které nejčastěji používá</p> <p>představí sebe, svoji rodinu i vybranou osobu</p>	<p>Gramatika</p> <p>sloveso být/mít, číslovky, zájmena, předložky</p> <p>přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>stupňování přídavných jmen</p> <p>minulý čas prostý a průběhový</p> <p>vyjádření budoucnosti</p> <p>předpřítomný čas</p> <p>to/ - ing</p> <p>vazba there is/are</p> <p>some/any/no</p> <p>Tematická a odborná slovní zásoba</p> <p>vzhled, charakter, oblečení</p> <p>denní režim</p> <p>pokoj, dům, město, země</p> <p>biodata</p> <p>ochrana zdraví a přírody</p> <p>Samostatný písemný projev</p> <p>popis osoby a místa</p> <p>popis života slavné osobnosti anglické literatury*</p> <p>vyprávění v minulosti</p> <p>popis budoucnosti</p> <p>popis předmětu</p>

pomocí obrazové presentace poskytně základní údaje na připravené téma	Samostatný ústní projev a interakce základní sociální interakce (osobní údaje, výběr oblečení, já a moje rodina mé město, moje země* anglicky mluvící země a jejich metropole* Poslech
Komentář: *) školní témata 3. části ÚMZ	

2. ročník

Životní styl (tradice, cestování, nákupy, sport a volnočasové aktivity) ochrana ohrožených druhů

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje pravidla užití základních časů utvoří a použije podmínkové věty vyjádří radu, potřebu, povinnost a zákaz pomocí vhodného modálního slovesa spojí opačná a podobná tvrzení utvoří přídavná jména</p> <p>pojmenuje běžné pracovní aktivity i aktivity spojené s cestováním, sportem a volným časem pojmenuje základní negativní jevy ve společnosti a problémy mladé generace vyjmenuje místa trávení volného času a typy sportů vyjmenuje druhy obchodů, zboží a způsobů placení pojmenuje tradiční svátky, pokrmy a aktivity s nimi spojené</p>	<p>Gramatika užití přítomných, minulých a budoucích časů podmínkové věty typ 0,1,2 modální slovesa (must, need, should) podstatná jména počitatelná/nepočitatelná základní prostředky textové návaznosti tvorba slov</p> <p>Tematická a odborná slovní zásoba životní styl negativní jevy ve společnosti volný čas, sport, cestování nákupy svátky</p>

<p>napíše e-mail kamarádovi o svých oblíbených aktivitách</p> <p>napíše stručnou výpověď očitého svědka události</p> <p>sestaví pozvánku na rodinnou oslavu</p> <p>vytvoří plakát pro ochranu zvířat</p> <p>poradí kamarádovi s jeho problémem</p> <p>napíše pohlednici</p> <p>představí svou oblíbenou knihu/postavu anglického autora</p> <p>popíše základní problémy planety, navrhne řešení</p> <p>samostatně hovoří o tradičních oslavách v ČR a anglicky mluvících zemích</p> <p>popíše oblíbené nákupní středisko</p> <p>hovoří o své dovolené</p> <p>porovná výhody a nevýhody jednotlivých sportů</p> <p>poskytne základní informace o životě v jednotlivých zemích</p>	<p>Samostatný písemný projev</p> <p>výpověď očitého svědka</p> <p>řešení problémů</p> <p>oslav</p> <p>cestování</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>základní sociální interakce (hotel, obchod, restaurace)</p> <p>oblíbený hrdina, autor anglické literatury*</p> <p>životní prostředí</p> <p>svátky ČR a anglicky mluvících zemích*</p> <p>sport, nákupy, cestování</p> <p>Poslech</p>
--	--

3. ročník

Vzdělání a uplatnění na trhu práce, realie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vhodně používá základní časy v ústním i písemném projevu</p> <p>vytvoří a použije trpný rod</p> <p>vytvoří a použije základní typy podmínkových vět</p> <p>pomocí modálního slovesa vyjádří odhad, schopnost, prosbu, radu, zákaz a povinnost</p> <p>opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu</p>	<p>Gramatika</p> <p>základní časy</p> <p>trpný rod, vazba have sth done</p> <p>podmínkové věty typ 0,1,2</p> <p>modální slovesa</p> <p>Tematická a odborná slovní zásoba</p> <p>lidé, jídlo, místa, nákupy</p> <p>škola</p> <p>práce</p>

<p>charakterizuje stravovací návyky jednotlivých zemí</p> <p>pojmenuje typy škol a jejich vybavení, předměty i aktivity spojené s výukou</p> <p>pojmenuje jednotlivé profese a přídavná jména i slovesa, která je charakterizují</p> <p>pojmenuje odpovídající vlastnosti a schopnosti nutné pro jejich vykonávání</p> <p>vysvětlí rozdíly formální a neformální písemné komunikace</p> <p>napiše formální reklamaci zboží/služby</p> <p>napiše dopis uchazeče o studium/zaměstnání</p> <p>napiše formální i neformální dopis ke zjištění informací</p> <p>přijme/odmítne pozvánku</p> <p>popíše minulou událost a vyjádří své hodnocení</p> <p>sestaví životopis</p> <p>interakce v běžných životních situacích</p> <p>samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma</p>	<p>Samostatný písemný projev</p> <p>formální a neformální korespondence- inzerát, pozvánka, reklamace, motivační dopis, žádost o informace</p> <p>životopis</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>prohloubení a doplnění základní personální interakce, komunikace v obchodě, restauraci a ostatních službách</p> <p>způsob stravování*</p> <p>moje škola*</p> <p>vzdělávací systém v ČR a v anglicky mluvících zemích*</p> <p>význam vzdělání a uplatnění na trhu práce*</p> <p>pracovní pohovor*</p> <p>život v ČR a v anglicky mluvících zemích*</p> <p>Poslech</p>
---	--

4. ročník

Hodnoty a problémy moderní společnosti, realie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>opakuje a doplní znalosti základních mluvnických kategorií</p> <p>vhodně aplikuje znalosti gramatiky v ústním i písemném projevu</p> <p>opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu</p> <p>popíše zásady zdravého životního stylu</p>	<p>Gramatika</p> <p>podstatná jména, členy</p> <p>slovesné vazby</p> <p>dovětky</p> <p>prostředky textové návaznosti</p>

<p>pojmenuje a charakterizuje základní umělecké projevy v oblasti hudby, výtvarného umění, literatury a architektury</p> <p>pojmenuje základní problémy planety, jejich příčiny, důsledky a řešení</p> <p>popíše tradiční i nově vznikající typy rodiny</p> <p>pojmenuje základní vybavení pro novorozence</p> <p>popíše základní principy výchovy dítěte</p> <p>popíše základní principy politiky EU</p> <p>napíše článek o výhodách a nevýhodách sportů, profesí, technologiích apod.</p> <p>napíše článek o aktuálních problémech společnosti</p> <p>napíše článek o své vztahu k životnímu prostředí</p> <p>komunikuje v běžných životních situacích</p> <p>samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma</p> <p>hodnotí jev, událost</p> <p>formuluje svůj vlastní názor na základě vyjmenovaných argumentů</p>	<p>Tematická a odborná slovní zásoba</p> <p>cestování, sport, zdraví, moderní technologie</p> <p>media</p> <p>vztah ke kulturním hodnotám</p> <p>ochrana životního prostředí</p> <p>typy a funkce rodiny</p> <p>vybavení pro novorozence</p> <p>tresty a odměny</p> <p>základní údaje o EU</p> <p>Samostatný písemný projev</p> <p>srovnávací esej</p> <p>novinový článek</p> <p>recenze knihy/filmu</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>historie města, země, národa*</p> <p>významné osobnosti</p> <p>anglická literatura*</p> <p>média*</p> <p>negativní jevy ve společnosti</p> <p>problémy planety*</p> <p>rodina a stát*</p> <p>výchova dítěte</p> <p>sociální politika EU</p> <p>Poslech</p>
--	---

Cvičení z anglického jazyka

ročník	4.
dotace	0+2
povinnost (skupina)	povinně volitelný
dotace skupiny	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;

- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Naše škola zahraniční výjezdy v období před podzimními prázdninami, dále před Vánoci a nyní nově i na jaře. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí, vycházející z participace na vyhlášených projektech.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonaci a rámci použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí a náležitostem formální a neformální podoby jazyka. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;

- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv a akceptaci povinností. Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využití AI. Výuka připravuje studenta ke každodennímu používání anglického jazyka, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice 	<p>Tematická a odborná slovní zásoba oboru předškolní a mimoškolní pedagogika</p> <p>cestování, sport, zdraví, moderní technologie</p> <p>vztah ke kulturním hodnotám</p> <p>ochrana životního prostředí</p> <p>typy a funkce rodiny</p> <p>vybavení pro novorozence</p> <p>základní údaje o EU</p> <p>Samostatný písemný projev</p> <p>formální psaný styl</p> <p>srovnávací esej</p> <p>novinový článek</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>historie města, země, národa*</p> <p>významné osobnosti</p> <p>anglická literatura*</p> <p>negativní jevy ve společnosti</p> <p>problémy planety*</p> <p>rodina a stát*</p> <p>výchova dítěte</p> <p>sociální politika EU</p>

Český jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Český jazyk je základem pro rozvoj většiny klíčových kompetencí a schopností, jimiž by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Přispívá k rozvoji komunikačních dovedností a rovněž se podílí na vytváření a upevňování sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;

- chápali jazyk jako prostředek uměleckého vyjádření a nositele a zprostředkovatele estetických zážitků,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s

prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět český jazyk nezbytně souvisí s předmětem literatura. Přesahy učiva ke společensko-vědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ a ZPR, ale i k pedagogicko-psychologickému vzdělávání (zejména do předmětů PSY, PED).

Metody a formy výuky:

Předmět český jazyk se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Jazykové i slohové učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků tvořivost, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů, kupř. z denního tisku, časopisů a publikací.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle krátkých cvičení a testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žákových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují především získané komunikační kompetence.

1. ročník

Úvod do studia

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	seznámení s plánem práce

	návaznost na učivo ZŠ
--	-----------------------

Čeština – národní jazyk

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny orientuje se v soustavě jazyků	národní jazyk a jeho útvary hlavní vývojové etapy jazyka na našem území významní čeští jazykovědci postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky

Hlavní principy českého pravopisu

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	obojetné souhlásky souhláskové skupiny psaní velkých písmen s, z – v předponách a předložkách psaní slov přejatých

Lexikologie

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak</p> <p>používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie</p>	<p>rozšiřování slovní zásoby,</p> <p>tvoření slov, obohacování slovní zásoby</p> <p>stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie</p>
--	--

Základní poučení o slohu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi</p> <p>rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>základní poučení o slohu,</p> <p>slohotvorní činitele subjektivní a objektivní</p> <p>funkční styly, slohové postupy</p>

Prostěsdělovací styl

výsledky vzdělávání	učivo

<p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p>	<p>znaky stylu, postupy a jeho jazykové prostředky</p> <p>kompozice jednotlivých útvarů projevy prostě sdělovací</p> <p>krátké informační útvary-zpráva, oznámení</p> <p>inzerát a odpověď na něj</p> <p>osobní dopis, vypravování</p> <p>přímá, nepřímá, polopřímá řeč</p>
--	---

Práce s jazykovými příručkami

výsledky vzdělávání	učivo
<p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva</p>	<p>pravidla českého pravopisu</p> <p>slovník spisovné češtiny</p> <p>práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické a elektronické podobě</p>

2. ročník

Morfologie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p>	<p>přehled slovních druhů</p> <p>slovní druhy a přechody mezi nimi</p> <p>gramatické kategorie</p> <p>gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické využití</p>

Práce s textem a získávání informací

výsledky vzdělávání	učivo

<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů</p> <p>uvede základní média působící v regionu</p> <p>na příkladech doloží druhy mediálních produktů</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.</p> <p>má přehled o knihovnách a jejich službách</p> <p>zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy</p>	<p>informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky</p> <p>techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu</p> <p>druhy a žánry textu</p> <p>získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení,</p> <p>práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě</p> <p>zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby</p>
--	--

Administrativní styl

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>přednese krátký projev</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového</p>	<p>zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka</p> <p>druhy řečnických projevů</p> <p>asertivní chování</p> <p>projev</p> <p>přednáška</p> <p>mluvený referát</p>
--	--

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>sestaví základní projevy administrativního stylu</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>znaky a charakteristika stylu</p> <p>jazykové prostředky stylu</p> <p>grafická a formální úprava jednotlivých písemných dokumentů</p> <p>životopis</p> <p>pracovní hodnocení, zápis z porady</p> <p>žádost</p> <p>jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty</p> <p>plná moc</p> <p>motivační dopis</p>
--	---

Popis a charakteristika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p>	<p>znaky a charakteristika útvaru, kompozice a jazykové prostředky popis věci</p> <p>charakteristika</p> <p>líčení</p>

3. ročník

Syntax

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>orientuje se ve výstavbě textu</p>	<p>větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu</p> <p>věta a výpověď</p> <p>souřadný a podřadný vztah</p> <p>čárka ve větě jednoduché</p> <p>složité souvětí</p>

Zvuková stránka jazyka

Grafická stránka jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v soustavě jazyků</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</p>	<p>projevy mluvené a psané,</p> <p>grafická formální úprava jednotlivých písemných projevů</p>

Vyjadřování přímé a zprostředkované

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>přednese krátký projev</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené</p> <p>diskuse</p>

Odborný styl

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového</p> <p>vypracuje resumé a anotaci</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální odborné informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů</p>	<p>charakteristika a znaky stylu</p> <p>kompozice a jazyk stylu</p> <p>útvary odborného stylu</p> <p>výklad nebo návod k činnosti</p> <p>přednáška,</p> <p>referát,</p> <p>kritika,</p> <p>úvaha</p> <p>recenze</p> <p>práce s odborným textem a jeho interpretace</p>

4. ročník

O jazyce

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v soustavě jazyků vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	jazykověda – přehled jazykovědných disciplín, jazyková kultura, územní a sociální diferenciacce češtiny, norma a kodifikace, vývojové tendence spisovné češtiny

Kultura projevu

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby řídí se zásadami správné výslovnosti v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu přednese krátký projev	normy kulturního vyjadřování, komunikační strategie, komunikační situace, kultivovanost osobního projevu

Základy rétoriky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak</p> <p>orientuje se ve výstavbě textu</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p>	<p>druhy řečnických projevů</p> <p>řečnický výcvik</p> <p>polemika, projev, přípitek apod.</p>

Média a mediální sdělení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky</p> <p>uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace</p> <p>na příkladech doloží druhy mediálních produktů</p> <p>uvede základní média působící v regionu</p> <p>sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary</p>	<p>média a mediální sdělení</p> <p>publicistický funkční styl jeho znaky, prostředky publicistického stylu, útvary – zpráva, reportáž, fejeton,</p> <p>pozdávka, nabídka</p>

Umělecký styl

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>má přehled o slohových postupech uměleckého stylu</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy</p> <p>posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</p> <p>vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</p>	<p>prostředky uměleckého stylu</p> <p>čtení, poslech, rozbor a reprodukce uměleckých textů</p> <p>literatura faktu a umělecká literatura</p> <p>práce s texty – vazba na literární díla</p> <p>četba a interpretace literárního textu</p> <p>srovnávání různých druhů textů</p> <p>zpětná reprodukce textu, transformace textu do jiné podoby</p> <p>tvořivé činnosti</p> <p>motivace ke čtenářství</p>

Funkční styly

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary dokáže charakterizovat funkční styly a slohové útvary	shrnutí učiva o funkčních stylech a slohových útvarech prostředělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký

Literatura

-

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nadpředmětový charakter; při tvorbě školních vzdělávacích programů je proto třeba dbát na to, aby prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je rozvíjet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se podporovat jejich tvorbu i ochranu. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- vnímali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- dokázali posoudit vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické atd.) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka, proto je ve výuce kladen důraz na práci s nimi a jejich využívání (např. při samostatné či skupinové práci, tvorbě prezentací apod.).

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět literatura nutně souvisí s předmětem český jazyk. Další přesahy učiva jsou k společenskovědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ a ZPR, ale i k pedagogicko-psychologickému vzdělávání (zejména do předmětů PSY, PED) a taktéž k didaktice pedagogických činností (DVD, HVD atd.).

Metody a formy výuky:

Předmět literatura se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků aktivní zapojení, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů. Součástí výuky bude výklad, párové či skupinové aktivity, práce s texty, tvorba referátů, využívání multimediálních zdrojů nebo například čtenářské dílny.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle dílčích testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žákových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují jak znalosti žáka a jeho porozumění probírané látce, tak jazykové a komunikační kompetence.

1. ročník

Umění jako specifická výpověď o skutečnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období rozezná umělecký text od neuměleckého orientuje se v nabídce kulturních institucí porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území popíše vhodné společenské chování v dané situaci	význam umění, specifikum literatury, kulturní instituce v ČR a regionu, ochrana a využívání kulturních hodnot

Základy literární vědy

výsledky vzdělávání	učivo
konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	základy literární vědy literární druhy a žánry textu literatura faktu a umělecká literatura metody interpretace textu

Literatura starověku

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	ústní lidová slovesnost
vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	orientální literatury
samostatně vyhledává informace v této oblasti	filozofie a náboženství
rozezná umělecký text od neuměleckého	antická literatura
vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi	Bible
text interpretuje a debatuje o něm	
konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	
při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	

Literatura raného středověku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>křesťanství</p> <p>románská kultura</p> <p>evropská rytířská a dvorská literatura</p> <p>česká literatura 9. - 12. stol.</p>

Literatura a umění vrcholného středověku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>rozvoj českého státu</p> <p>gotická kultura</p> <p>literatura 13. a 14. století</p> <p>husitství, husitská literatura</p>

Renesance a humanismus

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>evropské země, literatura a další oblasti umění</p> <p>renesance a humanismus v Čechách</p>

Baroko a pobělohorská doba

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>evropské souvislosti</p> <p>baroko v Čechách</p>

Klasicismus a osvícenství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>klasicismus, osvícenství, preromantismus,</p>

2. ročník

Národní obrození

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p>	<p>vznik NO – společenské podmínky,</p> <p>etapy NO</p> <p>1. a 2. fáze NO</p> <p>3. a 4. fáze NO</p>

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
---	--

Romantismus

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>romantismus ve světě</p> <p>romantismus v české literatuře</p>

Počátky realismu v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>česká literatura 40. a 50. let</p>

Realismus a naturalismus ve světové literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>vznik realismu, naturalismus</p> <p>realismus ve světových literaturách</p>

Literární skupiny 2. poloviny 19. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p>	<p>májovci, lumírovci, ruchovci</p>

Kritický realismus a naturalismus v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>realismus a naturalismus</p> <p>próza</p> <p>drama</p>

Vznik moderního umění ve světě a u nás

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>vznik moderního umění ve světě – impresionismus, symbolismus, dekadence</p> <p>prokletí básníci</p>

3. ročník

Světová literatura na počátku 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>charakteristika doby mezi válkami</p> <p>světová meziválečná literatura</p> <p>světová meziválečná próza a poezie</p> <p>futurismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus</p>

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>charakteristika doby</p> <p>česká moderna</p> <p>dekadence</p>

Literatura přelomu století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p>	<p>doba</p> <p>anarchismus, civilismus, vitalismus, antimilitarismus</p> <p>anarchističtí buřiči</p>

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
---	--

Česká meziválečná poezie

výsledky vzdělávání	učivo
rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	dobové souvislosti, vitalismus, proletářská poezie, poetismus, surrealismus mezigenerační básníci poezie národních jistot a domova

Česká meziválečná próza a drama

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>dobové souvislosti</p> <p>rozdělení autorů podle zaměření</p> <p>legionářská literatura</p> <p>levicově orientovaní autoři</p> <p>ruralisté</p> <p>katolicky zaměření autoři</p> <p>demokraté</p> <p>psychologická próza</p> <p>podoby meziválečného románu</p>
---	--

Světová próza a drama mezi válkami

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>ztracená generace</p> <p>pražská německá literatura</p> <p>světové drama, hlavní představitelé a tendence</p>
--	--

Česká literatura v období okupace

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
----------------------------	--------------

<p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>dobové souvislosti</p> <p>literatura v letech 1938-1945</p>
---	--

4. ročník

Světová literatura od konce 2. světové války do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba po r. 1945</p> <p>světová poválečná literatura</p>
---	--

Česká poezie a próza od konce 2. světové války do konce 50. let 20. století

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
----------------------------	--------------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>historická exkurze do vývoje Československa v letech 1945-60</p> <p>Skupina 42, Ohnice,</p> <p>Skupina Ra</p>
---	--

Česká literatura od 60. let 20. století do roku 1989

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba</p> <p>písničkáři</p> <p>samizdat a exil</p> <p>underground</p> <p>próza</p> <p>poezie</p> <p>drama</p>

Česká próza a poezie od roku 1989 do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba</p> <p>próza</p> <p>poezie</p>

České a světové divadlo v 2. polovině 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p>	<p>vývoj divadla ve světě v období 2. polovina 20. stol.</p> <p>tradiční divadelní tvorba</p> <p>divadla malých forem</p> <p>experimentální divadelní scény</p>
--	---

Kultura národností na našem území

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p> <p>porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území</p> <p>popíše vhodné společenské chování v dané situaci</p>	<p>kultura národností na našem území</p> <p>kultura bydlení, odívání</p> <p>společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova</p> <p>lidové umění a užitá tvorba</p> <p>estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě</p> <p>funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl</p>

Systematizace učiva

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	opakování literatury od 1. ročníku, systematizace učiva

Dějepis

ročník	1. ročník
dotace	1+1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět prohlubuje dosud získané vědomosti žáků, kultivuje jejich historické vědomí, které je učí orientovat se v problematice společenského vývoje, a tím hlouběji porozumět současnému světu, uvědomovat si vlastní identitu a kriticky myslet. Cílem předmětu dějepis je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich

podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Při výuce tohoto předmětu je kladen důraz nejen na sumu teoretických znalostí, které jsou zejména prostředkem ke kultivaci historického, politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků, ale především na přípravu pro praktický život, vytváření správných postojů k životu a společnosti a potřebu celoživotního vzdělávání. U žáků je posilována jejich mediální gramotnost.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot. Snaží se porozumět světu, v němž žije.

Učivo je svým obsahem zaměřeno na společenský vývoj od starověku až k moderní společnosti 19. století. Žáci se učí chápat přínos starověkých civilizací pro společenský vývoj v Evropě i ve světě, vliv judaismu a zejména křesťanství na středověkou společnost, význam renesance, osvícenství a občanských revolucí jako základního nástroje společenských přeměn novověké společnosti. Žáci se orientují ve společenském vývoji novověké společnosti s důrazem na dějiny 20. století. Žáci se na dějinných příkladech seznamují s formami demokracie a diktatury v Evropě a u nás, učí se chápat vztahy mezi velmocemi, které jsou rozhodujícím faktorem jejich soupeření či spolupráce.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství postupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad. Žáci se dokáží orientovat v masmédiích, využívat je a kriticky hodnotit, dokáží odolávat jednoduché myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních

a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce je procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy, apod.). V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.

Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice, postihnout dějinné souvislosti. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OBN, ZPR a ČJL.

1. ročník

Člověk v dějinách

výsledky vzdělávání	učivo
objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	poznávání dějin význam poznání dějin, variabilita výkladů dějin

Starověk

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace

Středověk

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje obecně středověk popíše základní – revoluční změny ve středověku vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku	nejvýznamnější středověké státy, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu

Raný novověk

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní- revoluční změny v raném novověku charakterizuje umění renesance, baroka, klasicismu objasní význam osvícenství	humanismus a renesance, objevy nových zemí český stát, počátek habsburského soustátí reformace a protireformace baroko a klasicismus, osvícenství

Novověk – 19. století

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. charakterizuje proces modernizace společnosti popíše evropskou koloniální expanzi	velké občanské revoluce: americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích společnost a národy: národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko- německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu modernizace společnosti: technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání

Novověk – 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi</p> <p>popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce</p> <p>charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938 - 1939)</p> <p>objasní vývoj česko-německých vztahů</p> <p>vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize</p> <p>charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus</p> <p>popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou</p> <p>objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR .</p> <p>objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky</p> <p>popíše válečné zločiny včetně holocaustu</p>	<p>vztahy mezi velmocemi</p> <p>pokus o revizi rozdělení světa 1. světovou válkou české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa</p> <p>vývoj v Rusku</p> <p>demokracie a diktatura: Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR</p> <p>velká hospodářská krize mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce</p> <p>2. světová válka</p> <p>Československo za 2. světové války, druhý čs. odboj</p> <p>válečné zločiny včetně holocaustu</p> <p>důsledky války</p>

Svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo</p> <p>popíše projevy a důsledky studené války</p> <p>charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku</p> <p>popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace</p> <p>popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa</p> <p>vysvětlí rozpad sovětského bloku</p> <p>uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století</p>	<p>poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo</p> <p>studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj</p> <p>Československo v době normalizace</p> <p>demokratický svět, USA - světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ – Západ</p> <p>rozpad Československa, boj za demokracii, vznik České republiky</p>
--	---

Občanská nauka

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu občanská nauka je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Učí je hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených

slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy ...) a kombinovaných textů (např. film);

- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Občanská nauka usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
  - chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikační kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy

pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.

Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ICT, PSY, ČJL A DEJ.

1. ročník

Člověk v lidském společenství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení</p> <p>- vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění</p> <p>- popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace</p> <p>- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti</p> <p>- navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří</p> <p>- navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování</p> <p>- vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci</p> <p>- dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika</p> <p>- objasní způsoby ovlivňování veřejnosti</p> <p>- objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě</p> <p>- debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí</p>	<p>- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost</p> <p>- hmotná kultura, duchovní kultura</p> <p>- současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha</p> <p>- sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti</p> <p>- majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření</p> <p>- řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů</p> <p>- rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanté</p> <p>- postavení mužů a žen, genderové problémy</p> <p>- víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus</p>

<p>- posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována</p> <p>- objasní postavení církvi a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus</p>	
---	--

Člověk jako občan

výsledky vzdělávání	učivo
<p>- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...)</p> <p>- objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat</p> <p>- dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií</p> <p>- charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb</p> <p>- uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy</p> <p>- vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem</p> <p>- vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí</p> <p>- uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které</p>	<p>- základní hodnoty a principy demokracie</p> <p>- lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí</p> <p>- svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií</p> <p>- stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR</p> <p>- česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva</p> <p>- politika, politické ideologie</p> <p>- politické strany, volební systémy a volby</p> <p>- politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus</p> <p>- teror, terorismus</p> <p>- občanská participace, občanská společnost</p> <p>- občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</p>

by měl mít občan demokratického státu	
---------------------------------------	--

2. ročník

Člověk a svět (praktická filozofie)

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie <p>filozofická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem 	<ul style="list-style-type: none"> - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Soudobý svět

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace
---	---

Základy práva

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět právo směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků směrem ke slušnému a odpovědnému jednání i ve prospěch ostatní společnosti, k dodržování právních norem, k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného občana. Předmět právo seznamuje žáka s běžným právem, se kterým se v životě setká. Předmět začíná vymezením základních pojmů a principů, kde se žák naučí právní terminologii a systém práva.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledává a zpracovává informace; je čtenářsky gramotný

Kompetence k řešení problémů

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

- přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- bude dodržovat zákony, bude respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), bude vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- bude jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, bude přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat

vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Odborné kompetence

Vykonávat obchodně – podnikatelské aktivity

- poskytovat služby v souladu s legislativou EU

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- nutnost dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- ví, že má zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru
- podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce
- a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebereprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců
- a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, marketingový výzkum, podnikatelský záměr, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikační schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z EKO, OBN, ICT.

3. ročník

Základní právní pojmy

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v našem právním řádu</p> <p>popíše, platnost, účinnost a působnost právních předpisů</p> <p>vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů;</p> <p>vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům</p> <p>charakterizuje nejdůležitější právní odvětví a vysvětlí, jaké právní vztahy upravují</p>	<p>Právo, spravedlnost, právní stát,</p> <p>Právní řád</p> <p>Právní ochrana občanů, právní vztahy</p> <p>Účastníci právních vztahů</p> <p>Právní skutečnosti</p> <p>Právní systémy</p> <p>Právní normy</p> <p>Právní odpovědnost</p>

Ústavní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje jednotlivé hlavy Ústavy ČR</p> <p>vysvětlí principy volebních systémů do Poslanecké sněmovny a Senátu</p> <p>vysvětlí význam moci zákonodárné, výkonné a soudní</p>	<p>Prameny ústavní práva, předmět a právní vztahy</p> <p>Ústava ČR, soustava soudů v České republice</p> <p>Listina základních práv a svobod</p> <p>Právo shromažďovací a sdružovací</p>

Pracovní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje základní funkce Úřadu práce</p> <p>vysvětlí body konkrétních smluv</p>	<p>Právo na zaměstnání</p> <p>Účastníci pracovněprávních vztahů</p> <p>Pracovní poměr, pracovní smlouva</p> <p>Pracovní posudky, potvrzení, odstupné</p>

<p>vysvětlí způsoby ukončení pracovního poměru</p> <p>charakterizuje základní pravidla BOZP</p> <p>vyjmenuje druhy odpovědnosti za škody</p> <p>popíše, co má obsahovat pracovní smlouva</p> <p>a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance;</p>	<p>Práce konané mimo pracovní poměr</p> <p>Pracovní řád, povinnosti zaměstnanců</p> <p>Pracovní doba, dovolená na zotavenou</p> <p>Odměňování práce, náhrada mzdy, BOZP</p> <p>Pracovní podmínky žen a mladistvých</p> <p>Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu</p> <p>odborové organizace a kolektivní vyjednávání</p>
--	---

Občanské právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí pojem věc a její rozdělení</p> <p>definuje vlastnictví</p> <p>definuje pojem závazku</p> <p>popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek</p> <p>objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.</p> <p>dokáže vypracovat základní typ smlouvy</p> <p>dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace;</p>	<p>Výklad občanského práva</p> <p>Druhy a charakteristika občanského práva</p> <p>Majetková práva, právní pojetí věci, majetek</p> <p>Absolutní majetková práva, věcná práva k věcem vlastním, věcná práva k věcem cizím</p> <p>(vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví)</p> <p>Dědické právo</p> <p>Relativní majetková práva, obsah, vznik, změna, zajištění, zánik závazků, smlouvy</p> <p>Odpovědnost za škodu</p> <p>Závazky z právních jednání</p> <p>Závazky z protiprávních jednání</p>

Rodinné právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní cíle a principy sociální politiky</p>	<p>Zásady rodinného práva</p>

<p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanů portál veřejné správy</p> <p>popíše systém veřejné správy, činnost a pravomoci jejich orgánů, zejména obecních, městských a krajských úřadů</p> <p>popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů;</p>	<p>manželství</p> <p>rodina, příbuzenstvo</p> <p>manželské majetkové právo</p> <p>bydlení manželů</p> <p>zánik manželství</p> <p>Vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská zodpovědnost</p> <p>náhradní rodinná péče</p> <p>sociálně-právní ochrana dětí</p> <p>vyživovací povinnosti</p>
--	--

Občanské soudní řízení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Orientuje se v našem právním řádu</p> <p>vysvětlí fáze procesního řízení</p> <p>popíše způsob tvorby platebního rozkazu a exekuce</p> <p>popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství</p> <p>vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost</p> <p>umí rozeznat změny smluvních vztahů</p> <p>popíše průběh civilního řízení</p>	<p>Prameny občanského soudního řízení</p> <p>Průběh OSŘ</p> <p>Opravné prostředky</p> <p>Výkon rozhodnutí</p> <p>Úpadek a insolvenční řízení</p> <p>Správní řízení, soudnictví</p> <p>Průběh a výkon soudního rozhodnutí</p> <p>Notáři, advokáti a soudci</p>

Trestní právo hmotné

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v našem právním řádu</p> <p>vyjmenuje druhy trestů a ochranných opatření</p> <p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p>	<p>Trestné činy a jejich pachatelé FO</p> <p>Podmínky trestní odpovědnosti FO</p> <p>Tresty a ochranná opatření</p> <p>Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými</p> <p>Skutkové podstaty trestných činů</p>

	Trestní odpovědnost PO
--	------------------------

Trestní právo procesní

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí fáze procesního řízení popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost	Orgány činné v trestním řízení Základní zásady trestního práva procesního Průběh trestního řízení

Fyzika

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je, aby žák pochopil přírodní děje kolem sebe a přírodní zákonitosti. Člověk sám je nedílnou součástí přírody a jako tato součást může svým konáním pozitivně nebo negativně do přírodních dějů a zákonitostí zasahovat a tím se aktivně podílet na trvale udržitelném rozvoji a aktivně a pozitivně ovlivňovat přírodní procesy, s důrazem zejména na životní prostředí a zdraví člověka. Cílem fyzikálního vzdělávání tedy je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k fyzice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět struktuře látek, která je základem veškerých fyzikálních i chemických - vlastností látek a vlivem látek na jedince i jeho okolí;
- vyhledávat naučně populární přírodovědné texty a pracovat s nimi;
- rozlišit v textu podstatné informace a ty pak aktivně využívat;
- získat pozitivní vztah k přírodě a tím i k její ochraně.

Učivo fyziky je zařazeno do 1. ročníku a pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky fyziky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- pozorování pokusů či využíváme audiovizuální nahrávky;
- práce s počítačovými programy a Internetem (na objevování dalších fyzikálních závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností);
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z fyziky se skládá ze dvou částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, referáty, práce jednotlivců na fyzikálních problémech).

Klíčové kompetence

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Matematické kompetence

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- být čtenářsky gramotný

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Informační a komunikační technologie

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou
- využívali Internet pro vyhledávání informací
- pracovali se základním softwarem

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Informační a komunikační technologie
- Chemie
- Matematika

1. ročník

Mechanika pevných látek a tekutin

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu	Pohyby přímočaré a křivočaré, pohyby rovnoměrné a nerovnoměrné, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů
určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají	Newtonovy pohybové zákony, gravitační pole, síly v přírodě
určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly	Posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil
vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie	Mechanická práce a energie
určí výslednici sil působících na těleso	Tlakové síly a tlak v tekutinách

aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	
--	--

Elektřina a magnetismus

výsledky vzdělávání	učivo
popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj	Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče
určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem	Elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče
popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	Magnetické pole, magnetické pole vodiče s elektrickým proudem, elektromagnetická indukce
řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona	Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN	

Termika

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi	Teplota, teplotní roztažnost látek
vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny	Teplota a práce, přeměny vnitřní energie tělesa
popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	Tepelné motory
popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů	Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

Vlnění, akustika a optika

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření	Mechanické kmitání a vlnění
charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění	Zvukové vlnění
chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu	Světlo a jeho šíření
charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích	Zrcadla a čočky, oko, optické přístroje
řeší úlohy na odraz a lom světla	Druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad	
--	--

Fyzika atomu

výsledky vzdělávání	učivo
popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	Modely atomu, jádro atomu, elektronový obal, přeměny energie atomu, vyzařování energie, laser Nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, zneužití jaderné energie

Astrofyzika (fyzika hvězd a vesmíru)

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje Slunce jako hvězdu popíše objekty ve sluneční soustavě zná příklady základních typů hvězd	Slunce, planety a jejich pohyb, komety hvězdy a galaxie

Chemie

ročník	2. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a

dovednosti využití v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Součástí výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, jejich souvislosti a vztahy mezi nimi s vazbou na řešení praktických problémů. Významně se podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výuka směřuje k utváření si vlastního názoru na širokou škálu problémů, které se objevují v běžném životě, ke kultivované obhajobě vlastních názorů, k prezentaci výsledků své práce, hodnocení práce své i jiných, posuzování informací z médií na základě vlastního úsudku, jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje společnosti, k ochraně zdraví vlastního i jiných.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Žáci se seznámí s vybranými pojmy, osvojí si základní chemické názvosloví, průběh jednoduchých chemických reakcí, výpočty a ovládají základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami s významem udržitelného rozvoje pro lidskou civilizaci. Dále se seznámí se složením látek, které mají vliv na životní prostředí, ovlivňují životosprávu, přírodní jevy i každodenní život člověka. Důraz je kladen na znalost látek a jejich chemického názvosloví, se kterými se žák setkává v praxi, dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Při výuce jsou užívány metody aktivizační - motivační úlohy, metody informativní - výklad, vysvětlení, popis, metody fixační - opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru - samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty.

Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí ani sebehodnocení. Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- pozorování vlastností látek a jejich přeměn a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí chemie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb

Kompetence k řešení problémů

- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, řešení problémů souvisejících s užíváním chemikálií v běžném životě, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě

Komunikační kompetence

- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů

Občanské kompetence

- předcházení zneužití chemických látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek

Matematické kompetence

- správné používání veličin a jednotek při chemických výpočtech, odhadování výsledků, využívání tabulek a grafů, zaznamenávání hodnot do tabulek a sestrojování grafů

Kompetence využívat ICT a informací

- užívání počítače, CD, DVD, internetu při studiu, prezentace výsledků práce na počítači

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky.

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Do výuky jsou zařazena témata:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- využití či zneužití jaderné energie či chemie;
- v rámci výuky chemie - vybrané prvky a anorganické a organické sloučeniny, jejich využití v odborné praxi a v běžném životě a posouzení jejich vlivu na zdraví a životní prostředí, tzn. v rámci vybraných kapitol anorganické a organické chemie.

Člověk a svět práce

V rámci výuky odborných předmětů a praktické výuky je třeba se zaměřit:

- na chemické látky používané v rámci oboru;
- zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci a nakládání se vznikajícími odpady;

- zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie
- Ekologie
- Informační a komunikační technologie
- Fyzika

2. ročník

Obecná chemie

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek	Chemie, typy chemických látek a jejich vlastnosti
popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby	Základní stavební částice, složení, struktura a vlastnosti látek
zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin	Názvosloví a symbolika
popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků	Chemické prvky, sloučeniny, chemická symbolika
popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi	Významné skupiny chemických látek
vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení	Periodická soustava prvků
vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí	Částicové složení chemických látek (atom, molekula)
provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	Chemická vazba
	Roztoky a směsi - druhy, rozdělení, složení, koncentrace roztoků
	Výpočty koncentrace roztoků
	Změny chemických látek, obecné vlastnosti chemických reakcí
	Chemické rovnice
	Výpočty z chemických rovnic

Anorganická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí vlastnosti anorganických látek	Názvosloví oxidů, vlastnosti, vznik a důležití zástupci oxidů
tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin	Hydroxidy - vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny

charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Anorganické kyseliny-vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny Vybrané anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
--	---

Organická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Základní pojmy organické chemie, rozdělení a názvosloví organických sloučenin Vlastnosti atomu uhlíku Základní názvosloví organických sloučenin Substituční a funkční deriváty organických sloučenin Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny charakterizuje nejdůležitější přírodní látky popíše vybrané biochemické děje	Chemické složení živých organismů Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory Biochemické děje

Biologie

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu biologie je poskytnout žákům soubor poznatků o vzniku a vývoji života na Zemi, o vlastnostech živých soustav a typech buněk. Naučí se chápat zákonitosti živých organismů, jejich rozmanitost a dědičnost ve vztahu k člověku i přírodě. Dále se žáci seznámí se základními pojmy v biologii, se vztahy mezi nimi. Cílem je formovat logické myšlení a rozvíjení vědomostí a dovedností v dalším vzdělávání, v odborné praxi i občanském životě. Důraz je kladen na správnou životosprávu, která má vliv na zdraví a řadu nemocí člověka a ovlivňuje tak jeho každodenní život.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům,;
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se;
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích;
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, anatomii člověka, vhodnou životosprávou.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, člověka a zpracovávat i vyhodnocovat získané údaje;
- umožňuje poznat anatomii člověka, vhodnou životosprávu;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- skupinové diskuse;
- vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky
- samostatná i skupinová práce žáků (projekty, referáty, domácí úkoly).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, přírodovědné vycházky s pozorováním, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod.

Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Dodržuje zásady, pravidla a předpisy o hygieně, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci i v osobním životě.

Udržuje čistotu a pořádek na pracovišti.

Využívá sebezpoznání k rozvoji dovedností.

Přejímá odpovědnost za vlastní práci.

Řeší problémy a problémové situace.

Práce s informacemi z různých zdrojů a různého charakteru slouží k rozvoji:

- komunikativních kompetencí - vhodně komunikuje s klientem
- personálních kompetencí u učení a k práci - rozvíjí pozitivní vztah k dalšímu vzdělávání
- sociálních kompetencí k práci a spolupráci s ostatními - rozvíjí týmovou práci
- kompetencí k řešení problémů - stanovuje efektivní postupy při řešení problémů
- kompetencí k užívání ICT technologií - vyhledává informace na internetu
- kompetencí k pracovnímu uplatnění - vyhledává nové možnosti

Tyto klíčové kompetence navazují na kompetence odborné.

- jedná profesionálně se zákazníky, spolupracovníky a obchodními partnery
- dbá o bezpečnost práce a ochranu zdraví

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství

Informační a komunikační technologie

V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce, k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Ekologie
- Chemie
- Informační a komunikační technologie
- Fyzika

1. ročník

Základy biologie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi
vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav	Vlastnosti živých soustav Typy buněk
popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života	Rozmanitost organismů a jejich charakteristika
charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly	Zdraví a nemoc
uvede základní skupiny organismů a porovná je	

vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	
---	--

Biologie člověka

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav	Anatomie Soustava kosterní Svalové ústrojí Trávicí ústrojí Dýchací ústrojí Močové cesty a žlázy s vnitřní sekrecí Ústrojí cévní Nervová soustava Ústrojí kožní Smysly Pohlavní ústrojí Pohlavní choroby

Dědičnost a proměnlivost organismů

výsledky vzdělávání	učivo
objasní význam genetiky	Moderní genetiky - J. G. Mendel Buněčné jádro a chromozómy Krevní skupiny Změny v genetickém vybavení

Ekologie

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny. Žáci se postupně učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Dále rozvíjet a formovat vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy.

Výuka předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktorům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Výuka předmětu podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, umožňuje aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody. Jsou užívány metody aktivizační – motivační úlohy, metody informativní – výklad, vysvětlení, popis, metody fixační – opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru (samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty).

Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- pozorování prostředí a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí ekologie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb.

Kompetence k řešení problémů:

- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě.

Komunikativní kompetence:

- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů.

Občanské kompetence:

- předcházení zneužití nebezpečných látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek.

Digitální kompetence

- užívání počítače, CD, DVD, internetu, prezentace výsledků práce na počítači.

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí.

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Do výuky jsou zařazena témata-současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

Člověk a svět práce.

V rámci výuky je třeba se zaměřit na chemické látky používané v rámci oboru, zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci s nimi a nakládání se vznikajícími odpady a zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce, k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie
- Chemie
- Informační a digitální technologie

1. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí základní ekologické pojmy	Základní ekologické pojmy

<p>charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy)</p> <p>charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu</p> <p>uvede příklad potravního řetězce</p> <p>popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického</p> <p>charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem</p>	<p>Ekologické faktory prostředí</p> <p>Potravní řetězce</p> <p>Koloběh látek v přírodě a tok energie</p> <p>Typy krajiny</p>
--	--

Člověk a životní prostředí

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody</p> <p>hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí</p> <p>charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví</p> <p>charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí</p> <p>popíše způsoby nakládání s odpady</p> <p>charakterizuje globální problémy na Zemi</p> <p>uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci</p> <p>uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu</p> <p>uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí</p> <p>vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí</p> <p>zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí</p> <p>na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému</p> <p>popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí</p>	<p>Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím</p> <p>Dopady činností člověka na životní prostředí</p> <p>Přírodní zdroje energie a surovin</p> <p>Odpady</p> <p>Globální problémy</p> <p>Ochrana přírody a krajiny</p> <p>Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí</p> <p>Zásady udržitelného rozvoje</p> <p>Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí</p> <p>Vlivy prostředí působící na zdraví člověka</p> <p>Účinky vlivů prostředí na člověka</p> <p>Ukazatelé zdravotního stavu</p> <p>Ochrana přírody a ŽP</p> <p>Ochrana rostlin, živočichů a neživé přírody</p> <p>Ochrana krajiny, chráněná území</p>

	Nástroje společnosti na ochranu ŽP Zásady udržitelného rozvoje Ekonomický rozvoj ve vztahu k zachování přírody
--	--

Matematika

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Dotace	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích:

- v odborné složce vzdělání;
- v dalším studiu;
- v osobním životě;
- v budoucím zaměstnání;
- ve volném čase.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- poskytuje matematický aparát v oboru;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky v odborné složce vzdělávání;

- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Učivo je rozloženo do všech čtyř ročníků.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP. Naopak některé kapitoly jsou rozšířeny podle požadavků ke státní maturitní zkoušce a na profil absolventa:

- posloupnost (rekurentní vzorec pro určení posloupnosti, součet prvních n členů aritmetické posloupnosti, součet prvních n členů geometrické posloupnosti);
- kombinatorika (kombinace s opakováním, variace s opakováním).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- samostatné práce, které trvají 45 minut a jsou 4 v každém ročníku. Výjimku tvoří 4. ročník, kde jsou pouze 3 samostatné práce.
- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců i skupin na matematických příkladech).

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Digitální kompetence**
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
  - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie
- Ekonomika

1. ročník

Množiny

výsledky vzdělávání	učivo
používá pojem množina a prvek množiny	Množina a podmnožina
určuje prvky množin	Operace s číselnými množinami
určuje podmnožinu množiny	(sjednocení, průnik)
provádí operace s množinami	

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

Číselné obory - operace s čísly

výsledky vzdělávání	učivo
<p>provádí aritmetické operace ve všech číselných oborech reálných čísel</p> <p>používá absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam</p> <p>používá různé zápisy reálného čísla</p> <p>znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose</p> <p>porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly</p> <p>zapisuje a znázorňuje intervaly reálných čísel</p> <p>určuje, znázorní a zapíše sjednocení a průnik intervalů</p> <p>řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu ve vztahu k danému oboru vzdělávání</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Číselné obory reálných čísel</p> <p>Aritmetické operace v jednotlivých číselných oborech</p> <p>Absolutní hodnota reálného čísla</p> <p>Reálná čísla – jejich vlastnosti, různé zápisy reálného čísla</p> <p>Intervaly a množinové operace s intervaly</p> <p>procentový počet</p>

Mocniny a odmocniny

výsledky vzdělávání	učivo
<p>počítá vyšší mocniny</p> <p>provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem</p> <p>provádí operace s mocninami se záporným exponentem</p> <p>provádí operace s mocninami s racionálním exponentem</p> <p>provádí operace s odmocninami</p> <p>převádí odmocniny na mocniny s racionálním exponentem</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Mocniny s přirozeným exponentem</p> <p>Mocniny s celým exponentem</p> <p>Mocniny s racionálním exponentem</p> <p>Vzorce pro počítání s mocninami</p> <p>Odmocniny</p>

Výrazy

výsledky vzdělávání	učivo
používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu provádí operace s jednočleny a mnohočleny provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců rozkládá mnohočleny na součin provádí operace s lomenými výrazy určuje definiční obor lomených výrazů provádí operace a upravuje výrazy s mocninami a odmocninami při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné a algebraické výrazy Jednočlen, mnohočlen Lomený výraz Výrazy s mocninami a odmocninami Definiční obor algebraického výrazu

Lineární rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární rovnice rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Rovnice a úpravy rovnic Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic s jednou neznámou

Kvadratické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu řeší neúplné kvadratické rovnice užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice	Kvadratické rovnice úplné Kvadratické rovnice neúplné Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

Lineární nerovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární nerovnice pro jednu neznámou při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Lineární nerovnice s jednou neznámou

Soustavy rovnic

výsledky vzdělávání	učivo
řeší soustavu lineárních rovnic řeší slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Soustava lineárních rovnic Sčítací metoda řešení soustavy rovnic Substituční metoda řešení soustavy rovnic Slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení některých učebních bloků Kombinované příklady

2. ročník

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje základní druhy rovinných útvarů řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání používá Pythagorovu větu s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikosti stran a úhlů v pravouhlém a obecném trojúhelníku	Základní planimetrické pojmy Polohové vztahy rovinných útvarů Metrické vlastnosti rovinných útvarů Mnohoúhelník – konvexní, nekonvexní, pravidelný, nepravidelný Trojúhelníky – strany, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná

<p>popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah</p> <p>užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu</p> <p>užívá věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách</p> <p>využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Pythagorova věta</p> <p>Euklidovy věty</p> <p>Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku</p> <p>Využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku</p> <p>Sinová a Kosinová věta</p> <p>Čtyřúhelníky – strany, úhly, výšky, úhlopříčky</p> <p>Kruh, kružnice a jejich části</p> <p>Obvod a obsah rovinných útvarů</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti</p> <p>Shodná a podobná zobrazení v rovině</p> <p>Shodnost a podobnost trojúhelníků</p>
---	---

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje základní tělesa</p> <p>určuje vlastnosti základních těles</p> <p>používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech</p> <p>vypočítá povrch a objem těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie</p> <p>využívá sítě těles při výpočtu povrchu a objemu těles</p> <p>užívá a převádí jednotky objemu</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Polohové vztahy prostorových útvarů</p> <p>Metrické vlastnosti prostorových útvarů</p> <p>Mnohostěny – hranoly, jehlany</p> <p>Rotační tělesa – válec, kužel, koule a její části</p> <p>Tělesa a jejich sítě – výpočet objemu a povrchu</p> <p>Složená tělesa – výpočet povrchu a objemu</p>

Funkce I

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje jednotlivé druhy funkcí</p> <p>sestrojí jejich grafy dané předpisem pro zadané hodnoty</p>	<p>Funkce – základní pojmy</p> <p>Graf funkce</p> <p>Definiční obor a obor hodnot funkce</p> <p>Vlastnosti funkcí</p>

<p>používá pojmy funkční hodnota, definiční obor a obor hodnot, průsečíky s osami</p> <p>určuje průsečíky grafu funkce s osami souřadnic</p> <p>určuje hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty</p> <p>určuje jejich vlastnosti</p> <p>řeší kvadratickou nerovnici graficky</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Konstantní funkce</p> <p>Lineární funkce</p> <p>Kvadratická funkce</p> <p>Lineárně lomená funkce</p> <p>Kvadratická nerovnice – grafická metoda</p>
---	--

Goniometrie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu</p> <p>určí hodnotu goniometrických funkcí pro libovolný orientovaný úhel</p> <p>graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel</p> <p>určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti</p> <p>řeší základní goniometrické rovnice</p> <p>používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Orientovaný úhel – oblouková a stupňová míra</p> <p>Goniometrické funkce</p> <p>Hodnoty goniometrických funkcí pro obecný úhel</p> <p>Graf goniometrických funkcí</p> <p>Goniometrické rovnice</p> <p>Úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce</p>

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	<p>Shrnutí a procvičení učebních bloků 2. roč.</p> <p>Kombinované příklady</p>

3. ročník

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
<p>určí mocninu a odmocninu čísla</p> <p>provádí operace s mocninami a odmocninami</p> <p>upravuje výrazy obsahující mocniny, odmocniny</p> <p>řeší jednoduché exponenciální rovnice</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Opakování – mocniny a odmocniny čísla</p> <p>Opakování – mocniny a odmocniny výrazu</p> <p>Exponenciální rovnice - jednoduché</p>

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
<p>určí logaritmus čísla</p> <p>řeší jednoduché logaritmické rovnice</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Logaritmus čísla</p> <p>Věty o logaritmech</p> <p>Logaritmické rovnice - jednoduché</p>

Funkce II

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá základní pojmy</p> <p>rozlišuje jednotlivé typy funkcí</p> <p>určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Opakování základních funkcí – lineární, kvadratická, lomená</p> <p>Exponenciální funkce</p> <p>Logaritmická funkce</p>

Posloupnost

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce</p> <p>určuje posloupnost: výčtem prvků, rekurentním vzorcem; vzorcem pro n-tý člen, graficky</p> <p>rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost</p> <p>pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Poznatky o posloupnostech</p> <p>Aritmetická posloupnost</p> <p>Geometrická posloupnost</p>

<p>pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti</p> <p>užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	
---	--

Finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v základních pojmech finanční matematiky</p> <p>provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Jednoduché a složené úročení</p> <p>Snižování hodnoty zboží</p>

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>počítá s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>rozlišuje kombinatorické skupiny</p> <p>užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Faktoriál</p> <p>Kombinační číslo</p> <p>Počítání s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>Kombinace bez opakování</p> <p>Variace bez opakování</p> <p>Permutace bez opakování</p>

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu</p> <p>užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev, jistý jev</p> <p>určí pravděpodobnost náhodného jevu</p> <p>používá kombinatorické výpočty pro určení pravděpodobnosti</p>	<p>Náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu</p> <p>Náhodný jev</p> <p>Opačný jev, nemožný jev, jistý jev</p> <p>Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu</p>

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Pravděpodobnost s využitím kombinatoriky
---	--

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, absolutní a relativní četnost, modus a medián, variační rozpětí</p> <p>čte a vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky a z diagramů a grafů</p> <p>určí absolutní četnost a relativní četnost statistického znaku, sestaví četnostní tabulku</p> <p>určí charakteristiky polohy: vypočítá modus, medián</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Základní pojmy statistiky: statistický znak, jednotka, soubor a jeho charakteristika</p> <p>Absolutní četnost a relativní četnost znaku</p> <p>Četnostní tabulka</p> <p>Charakteristiky polohy – modus, medián</p>

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	<p>Shrnutí a procvičení učebních bloků 3. roč.</p> <p>Kombinované příklady</p>

4. ročník

Vektorová algebra

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, vzdálenost bodů, úsečka a její délka</p> <p>určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky</p> <p>užívá pojmy: vektor, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru</p> <p>provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů)</p>	<p>Bod – souřadnice bodu</p> <p>Střed úsečky</p> <p>Vzdálenost bodů</p> <p>Vektor – souřadnice vektoru, jeho velikost</p> <p>Operace s vektory</p> <p>Úhel vektorů</p>

určuje velikost úhlu dvou vektorů užívá vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

Analytická geometrie v rovině

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, odchylka přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek určuje parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině určuje vzájemnou polohu bodů a přímek v rovině určuje metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině určuje vzájemnou polohu dvou přímek určuje průsečík a odchylku dvou přímek při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Přímka v rovině a její analytické vyjádření Vzdálenost bodu od přímky Polohové vztahy bodů a přímek v rovině Metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině Vzájemná poloha přímek, odchylka dvou přímek v rovině

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení učebních bloků 4. roč. Kombinované příklady

Cvičení z matematiky

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Dotace				0+2
povinnost (skupina)				Povinně volitelný

dotace skupiny				
-----------------------	--	--	--	--

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je:

- podchycení a rozvoj hlubšího zájmu o matematiku;
- příprava žáků k maturitní zkoušce z matematiky;
- příprava žáků k dalšímu vzdělávání na vyšších a vysokých školách.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na další rozvoj matematického vzdělání.

Výuka předmětu probíhá ve 4. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Předmět je volitelný. Žák si vybírá mezi cvičením z anglického jazyka a matematiky.

Učivo je vybráno z tematických celků předmětu matematika a je prohloubeno o další poznatky a souvislosti mezi těmito celky

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);

- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců na matematických příkladech, práce s počítačovými programy);
- referáty žáků, projekty žáků.

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Digitální kompetence

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Matematika
- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie
- Ekonomika

4. ročník

Rovnice a nerovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární a kvadratické rovnice	lineární rovnice
řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli	kvadratické rovnice
vyjadřuje neznámou ze vzorce	rovnice s neznámou ve jmenovateli
používá rovnice při řešení slovních úloh	soustava rovnic
vyřeší soustavu rovnic substituční, sčítací i grafickou metodou	lineární nerovnice
řeší lineární a kvadratické nerovnice	kvadratické nerovnice
používá početní i grafickou metodu řešení nerovnic	nerovnice v podílovém tvaru
řeší soustavu nerovnic	soustava nerovnic
	slovní úlohy

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí mocninu a odmocninu čísla	mocniny a odmocniny čísla
provádí operace s mocninami a odmocninami	mocniny a odmocniny výrazu
řeší základní exponenciální rovnice	exponenciální rovnice

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí logaritmus čísla	logaritmus čísla
provádí operace s logaritmy	logaritmus výrazu
řeší základní logaritmické rovnice	logaritmická rovnice

Funkce

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje jednotlivé typy funkcí určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce i z definičního vztahu narýsuje grafy základních funkcí aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic	základní vlastnosti funkcí lineární funkce kvadratická funkce lomená funkce exponenciální funkce logaritmická funkce goniometrické funkce

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy planimetrie užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka graficky rozdělí úsečku v daném poměru graficky změní velikost úsečky v daném poměru rozlišuje základní druhy rovinných útvarů užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků aplikuje základní poznatky v úlohách početní geometrie řeší úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvárů vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů sestavených ze základních rovinných útvarů	mnohoúhelník (konvexní, nekonvexní, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník) kružnice a kruh rovinné útvary sestavené ze základních rovinných útvarů

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy stereometrie	mnohostěny

<p>určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin</p> <p>rozlišuje základní tělesa</p> <p>určuje jejich vlastnosti</p> <p>používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech</p> <p>vypočítá povrch a objem základních těles</p> <p>vypočítá povrch a objem objektů skládajících se ze základních těles</p>	<p>rotační tělesa</p> <p>komolá tělesa</p> <p>prostorové útvary sestavené ze základních těles</p>
--	---

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá faktoriál čísla a kombinační číslo</p> <p>rozlišuje kombinační skupiny</p>	<p>faktoriál</p> <p>kombinační číslo</p> <p>kombinace bez opakování a s opakováním</p> <p>variace bez opakování a s opakováním</p> <p>permutace bez opakování</p>

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vypočítá jednoduchou pravděpodobnost</p> <p>aplikuje kombinatorické výpočty při určení pravděpodobnosti</p>	<p>jednoduchá pravděpodobnost</p> <p>pravděpodobnost s využitím kombinatoriky</p>

Posloupnosti a finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá základní pojmy</p> <p>rozlišuje typy posloupností</p> <p>určuje aritmetickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem</p>	<p>základní pojmy</p> <p>aritmetická posloupnost</p> <p>geometrická posloupnost</p> <p>finanční matematika</p>

<p>určuje geometrickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem</p> <p>vypočítá součet n členů aritmetické a geometrické posloupnosti</p> <p>používá pojmy a provádí základní výpočty finanční matematiky: změny cen zboží, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, složené úrokování</p>	
---	--

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá základní pojmy statistiky</p> <p>vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky</p> <p>čte statistické údaje z grafu četností</p>	<p>základní pojmy</p> <p>absolutní a relativní četnosti</p> <p>četnostní tabulka</p> <p>charakteristiky polohy (aritmetický průměr, modus, medián)</p>

Tělesná výchova

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu:

Cílem předmětu tělesná výchova je usilovat zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vést žáky k pravidelnému provádění pohybových činností, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážít si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd. Učivo je zásadně vytvářeno pro žáky a v jejich prospěch: průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení a pohybové hry jsou průběžně

zařazovány do všech vyučovacích jednotek, stejně jako hygiena a bezpečnost při tělesné výchově. Turistika a pobyt v přírodě jsou realizovány v letních a zimních kurzech.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozvíjeli svou osobnost, dovedli jednat s lidmi, dovedli si vážit dobrého životního prostředí.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili zásady zdravého životního stylu a byli odpovědní za své zdraví i zdraví ostatních.

Popis metod a forem výuky:

- tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovných zařízení a přírody
- výuka se koná spojením dvou vyučovacích hodin v jeden celek
- součástí je lyžařský a sportovní kurz
- jsou uplatňovány činnosti, které navazují na pohybové dovednosti žáků
- zařazují se aktivity, které posilují sociální role a skupinové vztahy, kde studenti zažívají míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vzájemně se respektovat

Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání:

- učitel tělesné výchovy musí respektovat pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků
- žák je hodnocen za změnu svého výkonu nebo alespoň za snahu o zlepšení pohybové dovednosti
- učitel hodnotí zájem o tělesnou výchovu, o sportovní dění ve světě i v rámci České republiky
- je také pozitivně hodnocena účast žáků v různých sportovních akcích
- učitel se snaží rozlišit žáky pohybově nadané a naopak pohybově oslabené a zaujmout individuální přístup

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z BIO,EKL,ZDN.

1. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku;</p> <p>- popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí;</p> <p>- zdůvodní význam zdravého životního stylu;</p> <p>- dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;</p> <p>- dovede posoudit psychické, estetické</p>	<p>1 Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <p>- činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.</p> <p>- duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální</p>

<p>a sociální účinky pohybových činností;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; 	<p>dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama <p>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
--	--

<p>volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</p> <p>komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</p> <p>dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</p> <p>dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;</p> <p>- dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem;</p> <p>- sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej;</p> <p>- uplatňuje zásady sportovního tréninku;</p> <p>dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu</p> <p>dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit;</p> <p>- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost;</p> <p>- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání;</p> <p>uplatňuje osvojené způsoby relaxace;</p> <p>- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích;</p> <p>- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;</p> <p>- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);</p> <p>- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné</p>	<p>2 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <p>- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti,</p> <p>obratnosti a pohyblivosti; technika</p> <p>a taktika; zásady sportovního tréninku</p> <p>- odborné názvosloví; komunikace</p> <p>- výstroj, výzbroj; údržba</p> <p>- hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení –</p> <p>cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc;</p> <p>zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace;</p> <p>relaxace</p> <p>- pravidla her, závodů a soutěží</p> <p>- rozhodování; zásady sestavování a vedení</p> <p>sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení</p> <p>- pohybové testy; měření výkonů</p> <p>- zdroje informací</p> <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.</p>
---	--

<p>zdatnosti;</p> <ul style="list-style-type: none"> - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<p>jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zátáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní
---	---

	<p>nerovnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>3 Zdravotní tělesná výchova</p> <p>(podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; 	<p>1 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<p>Pohybové hry drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu 	<p>2 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika

z nabídky pohybových aktivit.	a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
-------------------------------	---

3. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem 	<p>1 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti

<p>k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;</p>	<p>a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání* - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování* - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení* - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy</p>
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého</p>	<p>2 Zdravotní tělesná výchova</p>

<p>zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>(podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
--	--

4. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech 	<p>1 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.</p>

<p>diskutovat, analyzovat je a hodnotit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<p>jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině
---	---

	- orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	2 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

Informační a digitální technologie

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí

Obecným cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa, využívat prostředky informačních a digitálních technologií a poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech v jiných předmětech, studiu na dalších školách a profesním a osobním životě.

Výuka informačních a digitálních technologií směřuje k tomu, aby žáci:

porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;

rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;

získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;

rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;

byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;

vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;

testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;

rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;

byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);

navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků; hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému; dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle; neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné; uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií. Zároveň výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci: přistupovali kriticky k digitálním technologiím a jejich využívání; byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání; získali důvěru ve vlastní schopnosti, preciznost při práci, sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného/složitého problému a schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úlohami; schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých požádat o pomoc.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a digitální svět

Absolvent bude schopen se orientovat se v digitálním prostředí a efektivně využívat digitální technologie, konkrétně:

ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života a umět změnit jejich nastavení podle vývoje možností a podle vlastní potřeby;

získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech;

vyjádřit se za pomoci digitálních prostředků, navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části, poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvážit rizika a přínosy a předejít situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Občan v demokratické společnosti

Absolvent bude schopen práce s nástroji eGovernmentu, bude se orientovat v mediálním obsahu a bude jeho obsah kriticky hodnotit a optimálně využívat.

Popis metod a forem výuky

V předmětu Informační a digitální technologie jsou využity především následující metody a formy výuky: výklad, přednáška, řízený rozhovor, diskuze, skupinová a samostatná práce, práce s audiovizuálními a vizuálními materiály, práce s textem, řešení praktických příkladů, projekty.

Způsob hodnocení žáků

Při hodnocení je kladen důraz na samostatnost, tvořivost, zodpovědnost a schopnost využívat získané znalosti a dovednosti k efektivnímu dosažení cíle. V hodnocení žáka hraje roli i proaktivní přístup k hledání řešení zadaných úkolů (vyhledávání na internetu, kritické myšlení). Ve výsledném hodnocení se odráží i žákův postoj k výuce a chování v jejím

průběhu. K ověření získaných znalostí a schopností slouží následující metody: test, ústní zkoušení, problémový příklad, projekt nebo seminární práce (vytvořená dle předlohy/jasně daných kritérií).

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z MAT, FYZ

1. ročník

Hardware a software

výsledky vzdělávání	učivo
<p>identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události ukáže, které koncepty se nemění a které ano rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové</p> <p>rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle</p> <p>popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly</p>	<p>zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; paměťová úložiště, zálohování</p> <p>aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)</p> <p>operační systémy</p>

Počítačové sítě, internet, bezpečnost na internetu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními</p>	<p>internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti, typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí, fyzická a logická infrastruktura sítí, typy síťových zařízení, servery a datová centra, cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace, webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování), sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy, digitální stopa – vědomá a</p>

<p>poradí druhým při řešení typických závad</p> <p>chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost</p> <p>s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně</p> <p>v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů</p>	<p>nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí, personalizace obsahu, doporučovací systémy, sledování uživatele</p>
--	--

Data, informace a modelování

výsledky vzdělávání	učivo
<p>interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů, odhaluje chyby v datech</p> <p>porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí</p> <p>aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu</p> <p>formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model; převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému</p> <p>zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence</p>	<p>data a informace, interpretace dat informace a množství informace v datech, chyby v datech a kontrola dat, kódování informací a dat záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě, datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa) vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat, statistické zpracování dat, odhad a předpovědi, strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika</p> <p>využití umělé inteligence, přínosy a rizika, principy AI</p>

2. ročník

Informační systémy

výsledky vzdělávání	učivo
<p>analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek</p> <p>vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání</p> <p>vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování</p> <p>používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory</p> <p>identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení</p> <p>provede hromadný import nebo export dat</p> <p>navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů</p> <p>navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat</p> <p>třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru</p> <p>navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny</p>	<p>účel a charakteristika informačního systému nebo služby, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace)</p> <p>veřejné nebo oborové informační systémy a služby</p> <p>datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory</p> <p>hromadné zpracování dat, export a import</p> <p>uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace)</p> <p>definice procesů, činností a konfigurace informačního systému</p> <p>zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby)</p> <p>vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů)</p>

Tvorba, testování a provoz softwaru

výsledky vzdělávání	učivo
<p>na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace</p> <p>rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní</p> <p>navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější, vylepší algoritmus podle daného hlediska</p> <p>vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci</p> <p>testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu</p> <p>spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě</p>	<p>Požadavky a analýza</p> <p>specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení</p> <p>analýza a dekompozice (rozložení) problému</p> <p>Tvorba a vývoj</p> <p>základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly)</p> <p>návrh algoritmů a datových struktur</p> <p>zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk)</p> <p>využívání hotových komponent</p> <p>Testování</p> <p>druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí</p>

	způsoby a druhy testování softwaru spotřeba výpočetních a jiných zdrojů Běh a provoz verze programu, instalace a aktualizace programu hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu nápověda a licence programu
--	---

Počítačová grafika

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	0+1	0+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu:

Cílem předmětu počítačová grafika je naplnění odborných kompetencí, které umožní žákům orientaci v budoucím povolání. Žáci se seznámí s konkrétní problematikou spojenou s písmem, odborným kreslením, výtvarným a estetickým řešením různých grafických návrhů tvořených pomocí počítačových programů a prací s touto činností spojených, získají přehled o dostupných grafických programech na trhu a u vybraných jejich praktické využití. Dále získají potřebné dovednosti pro samostatnou práci s grafickými programy na PC.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Výuka předmětu Počítačová grafika směřuje k tomu, aby žák:

- aktivně využíval získaných poznatků v praxi
- pracoval s odbornou literaturou
- sledoval nové trendy v oboru grafických programů
- získal důvěru ve vlastní schopnosti
- správně řešil problémové situace
- uvědomoval si důležitost dalšího vzdělávání
- přijímal odpovědnost za svá rozhodnutí
- zvažoval dopad řádné likvidace odpadů na životní prostředí
- dodržoval hygienické, bezpečnostní, požární a jiné legislativní předpisy
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující průřezová témata: Informační a komunikační technologie. Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. Konkretizace práce s průřezovými tématy a konkretizace mezipředmětových vztahů je řazena vždy za tabulkou se vzdělávacím obsahem a předpokládanými výsledky vzdělávání.

Popis metod a forem výuky:

V předmětu Počítačová grafika pracujeme různými formami a metodami práce. Nejčastěji je využita frontální výuka (výklad, demonstrace, instruktáž). Ve skupinách pak často provádíme řízenou praktickou činnost. Výuku doplňují tematické exkurze a soutěže.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni na základě předvedení a splnění praktických úkolů. Hodnocení doplňují písemné testy a dále ústní zkoušení.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z IDT, MAT a FYZ.

3. ročník

Úvod do počítačové grafiky

výsledky vzdělávání	učivo
rozeznává jednotlivé druhy počítačové grafiky orientuje se v nabídce jednotlivých grafických programů, jejich požadavky na hardwarové a softwarové vybavení a nejpoužívanějších výstupních formátech	druhy počítačové grafiky, výstupní formáty hardware a software pro počítačovou grafiku

Programové vybavení pro počítačovou grafiku

výsledky vzdělávání	učivo
používá ovládací prvky vybraného grafického programu, na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	vrstvy dokumentu objekty a písmo dokumentu

používá funkce textového editoru obsluhuje výstupní zařízení – příprava pro tisk a tisk, zpracování v řezacím programu navrhuje jednoduché propagační prostředky	tvorba dokumentů - retušování, infografiky, plakáty, koláže, piktogramy aj. příprava dokumentů k tisku a tisk (pre-print, print)
--	---

4. ročník

Grafické editory I

výsledky vzdělávání	učivo
používá ovládací prvky vybraného grafického programu vytváří výkresy pomocí úseček, křivek, základních geometrických tvarů i volnou rukou manipuluje s objekty	grafické editory - rozdělení, druhy, nabídka na trhu základní orientace v jednotlivých grafických editorech, pracovní plocha, pracovní nástroje vytváření a úprava jednoduchých objektů (text, geometrické tvary, kresba od ruky)

Grafické editory II

výsledky vzdělávání	učivo
používá ovládací prvky vybraného grafického programu vytváří výkresy pomocí úseček, křivek, základních geometrických tvarů i volnou rukou manipuluje s objekty používá funkce textového editoru obsluhuje výstupní zařízení – příprava pro tisk a tisk, zpracování v řezacím programu navrhuje jednoduché propagační prostředky	využití grafických editorů při realizaci grafických návrhů vytváření a formátování objektů využití grafických objektů z jiných zdrojů (scanner, fotoaparát, tiskárna, Internet) využívání cizích zdrojů - autorský zákon vytváření jednoduchých i složitějších grafických návrhů animace, práce s animací a videozáznamem

Ekonomika

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu ekonomika je poskytnout žákům základní odborné znalosti, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování. Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se naučí orientovat se v ekonomických souvislostech a osvojí si ekonomický způsob myšlení. Žáci jsou připravováni na možnost samostatného podnikání v oboru.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Předmět je úzce spjat s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR
- chápali cíle a strategie EU, měli přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměli vyhledat potřebné informace
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyk

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- poskytovat úplné informace
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, marketingový výzkum, podnikatelský záměr, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, ICT, PEK a OBN.

1. ročník

Trh, nabídka, poptávka

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny používá a aplikuje základní ekonomické pojmy na příkladu popíše fungování tržního mechanismu posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku</p>	<p>Základní pojmy z ekonomiky trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena</p>

Podnikání

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu</p>	<p>Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích Podnikatelský záměr Zakladatelský rozpočet Povinnosti podnikatele</p>

Hospodaření podniku, mzdy a daňová evidence

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období vypočítá výsledek hospodaření vypočítá čistou mzdu provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění vysvětlí zásady daňové evidence vyhotoví a zkontroluje daňový doklad</p>	<p>Náklady, výnosy, zisk/ ztráta Mzda časová a úkolová a jejich výpočet Zdravotní pojištění a sociální pojištění Zásady daňové evidence, daňové a účetní doklady</p>

2. ročník

Finanční vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu orientuje se v produktech pojišťovacích trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům charakterizuje jednotlivé typy úvěrů a jejich zajištění	Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk Úroková míra a RPSN Úvěrové produkty Inflace Pojištění, pojistné produkty

Daně

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát provede jednoduchý výpočet daní vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	Státní rozpočet Daně a daňová soustava, výpočet daní, přiznání k dani

Management

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí tři úrovně managementu popíše základní zásady řízení zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	Dělení managementu Funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování

Marketing

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co je marketingová strategie zpracuje jednoduchý průzkum trhu	Podstata marketingu Průzkum trhu

na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	Produkt, cena, distribuce, propagace
---	--------------------------------------

Sociální politika

ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	1	2	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Posláním je vést žáky k porozumění cílům, principům a nástrojům sociální politiky, k orientaci v aktuálních sociálních problémech a způsobech jejich řešení.

Přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména občanské kompetence, kompetence učít se, pracovat s informacemi, řešit problémy.

Předmět má poskytnout žákovi přehled o nejdůležitějších směrech a úsecích sociální politiky, vytvořit nosný základ pro další předměty, které se do větší hloubky zabývají sociálními problémy a různými sociálními skupinami.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Odborné kompetence

Podílet se na zajišťování sociálních služeb

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
- prováděli krizovou intervenci a základní sociální poradenství, podíleli se pod odborným vedením na sociálních depistázích a sociální prevenci
- ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a pracovali s právními i jinými zdroji odborných informací
- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovali kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
- sledovali průběžně vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči a službách

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb

- pomáhali mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a konzultovali je s nadřízeným nebo s odborníky
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy

- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili s finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na

dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech.

Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem

i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;

- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

služby kariérového poradenství;

zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání,

a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků

Verbální zkoušení, písemné testy, referáty, případové úkoly. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, úroveň projevu jak písemného, tak ústního, schopnosti samostatně formulovat myšlenku, vlastní názor a ten dokázat obhájit, schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktickém využití. Sledována je též funkční gramotnost, tedy schopnost žáka správně reprodukovat daný text a porozumět jeho smyslu. Hodnotí se též aktivita a iniciativa žáka v hodině a jeho schopnost kooperovat s ostatními. Žák by měl také umět pracovat s vlastní chybou.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, EKO, ZPR.

2. ročník

Úvod do předmětu a legislativní rámec

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci sociálního státu, cíle a principy sociální politiky; - charakterizuje subjekty a nástroje sociální politiky; - objasní sociální politiku ČR v evropském kontextu; - popíše systém sociální ochrany v ČR; 	<p>Význam (cíle a principy SP) a historie oboru Význam oboru v rámci fungování státu Základní legislativa Základní pojmy oboru (sociální stát, sociální práva, subjekty a objekty SP) Systém sociální politiky v ČR i v evropském kontextu Systém sociální ochrany v ČR Jednotlivé oblasti SP (např. Rodinná politika, Bytová politika, Zdravotní politika, Politika zaměstnanosti a Vzdělávací politika) Nástroje sociální politiky (regulace, služby, dávky - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky hmotné nouze, dávky pro osoby se zdravotním postižením)</p>
---	---

3. ročník

Jednotlivé cílové skupiny SP

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pomocí příkladů pojmy sociální vyloučení, sociální ohrožení a znevýhodnění, sociální začleňování, objasní dopad sociálního vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením na jednotlivce i společnost; - uvede příčiny a formy chudoby a sociálního vyloučení, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování; - na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí; - uvede příklady domácího násilí a nástroje ochrany před domácím násilím; - vysvětlí, co jsou linky bezpečí; - uvede způsoby řešení sociálních důsledků zdravotního postižení; - vysvětlí zajištění sociálně-právní ochrany dítěte a formy preventivně výchovné péče o děti; - vyhledá informace a údaje týkající se sociální problematiky; 	<p>Základní pojmy - Sociální ohrožení, vyloučení, znevýhodnění a začleňování</p> <p>Chudoba – bezdomovectví, zadluženost, nezaměstnanost - sociální dopady a možnost řešení</p> <p>Rodina s dětmi – rozvody, syndrom CAN, domácí násilí, sociálně právní ochrana dětí, formy preventivně výchovné péče o děti včetně</p> <p>NRP</p> <p>Závislostní poruchy - jejich dopady a možnost řešení</p> <p>Zdravotní postižení - jejich dopady a možnost řešení</p>
---	---

4. ročník

Sociální služby

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci sociálních služeb, popíše systém sociálních služeb v ČR; - charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z právního a ekonomického hlediska; - objasní úlohu státu a samosprávy v řízení sociálních služeb, charakterizuje činnost a postavení nevládních organizací a dalších subjektů v sociálních službách; - objasní význam dobrovolnictví a jeho přínos v sociálních službách, vyhledá možnosti dobrovolnických aktivit; 	<p>Charakteristika sociálních služeb a legislativní rámec</p> <p>Formy sociálních služeb a standardy sociálních služeb</p> <p>Financování sociálních služeb</p> <p>Objekty a subjekty sociálních služeb</p> <p>Portál registru poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>Práva klientů sociálních služeb</p> <p>Asociace poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>Příspěvek na péči a zdravotně sociální situace klienta</p> <p>Dobrovolnictví</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje formy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a specifickým potřebám jednotlivých skupin klientů; - vysvětlí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli sociálních služeb a klienty (uživateli); - popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu praktického vyučování, zhodnotí fungování zařízení z hlediska standardů kvality poskytovaných služeb a dodržování práv jeho rezidentů včetně zajištění ochrany osobních údajů; - orientuje se v základních právních dokumentech týkajících se poskytování sociálních služeb, zejména ve vztahu k přímé činnosti pracovníků sociálních služeb, vyhledává potřebné informace; - objasní práva klientů sociálních služeb a dokumentuje jejich naplňování v konkrétní situaci; - charakterizuje základní kategorie pracovníků v sociálních službách, požadavky na pracovníky na pozici odpovídající absolventům tohoto oboru vzdělání; - ovládá administrativní postupy týkající se jeho činnosti, pracuje s příslušnou dokumentací a informačním systémem pracoviště; - uplatňuje zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu; - pracuje s informacemi souvisejícími s jeho pracovní činností a týkajícími se nových trendů a strategií v poskytování sociálních služeb. 	
--	--

Pečovatelství

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
--------	-----------	-----------	-----------	-----------

dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je vytvořit u žáků dovednosti a návyky potřebné pro péči o děti, staré nebo zdravotně postižené občany. Předmět má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k osvojení dovedností a znalostí potřebných pro výkon jednotlivých činností pečovatele v duchu cílů, které zformulovala Světová zdravotnická organizace: Upevňovat zdraví, navracet zdraví a zmírňovat utrpení a snahy pomoci udržet soběstačnost a důstojnost člověka.

Žáci se také nabydou teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné k přímé obslužné péči o seniory jak v domácím prostředí, tak v zařízeních sociálních služeb. Předmět si klade za cíl podat stručný přehled jednak o změnách ve stáří týkajících se biologicko – psychologicko - sociálních oblastí, tak základních nemocech typických pro stáří a tím přispět k pochopení problematiky starého člověka.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblastí světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Odborné kompetence

Podílet se na zajišťování sociálních služeb

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
- prováděli krizovou intervenci a základní sociální poradenství, podíleli se pod odborným vedením na sociálních depistázích a sociální prevenci
- ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a pracovali s právními i jinými zdroji odborných informací
- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovali kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
- sledovali průběžně vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči a službách

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb

- pomáhali mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a konzultovali je s nadřízeným nebo s odborníky
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení

- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili s finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Popis metod a forem výuky

Žáci zde získávají vědomosti a dovednosti pro budoucí pracovní činnosti. Jsou využívány metody přednášek, interaktivního a problémového vyučování, které podporují aktivitu a samostatné myšlení žáků. Hodiny jsou zaměřené motivačně na užitečnost získaných znalostí, jejich praktické využití, na úspěch v učení zvyšující sebevědomí, na reflexi, při které žák posuzuje způsob, jakým řešil problém, přijímal a zpracovával informace, zda dosáhl cíle.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě:

- ústního zkoušení, kde žák prokazuje dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, používat odbornou terminologii
- testů, kde žák prokazuje schopnosti orientovat se v problematice příslušného tematického celku, porozumění učivu
- referátů na probíraná témata, kde žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji
- aktivity ve vyučovacím procesu

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ČJL, OBN, ZDN, PSY, UPX a OPX.

1. ročník

Profesní etika

výsledky vzdělávání	učivo
Orientuje se v historii pečovatelské péče dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etika dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů dodržuje hygienu a zásady BOZP uplatňuje efektivní organizaci práce	Počátky ošetrovatelské péče Profesní etika, kodex Osobnost pečovatele Kompetence pečovatele Manipulace s klientem

Spolupráce s dalšími pracovníky

výsledky vzdělávání	učivo
rozumí významu týmové spolupráce uplatňuje zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu	Význam týmové spolupráce Ostatní pracovníci v sociálních službách

Komunikace s klientem

výsledky vzdělávání	učivo
hovoří s klientem motivuje ho k aktivitě vysvětluje prováděné postupy oceňuje jeho pokroky zná význam verbální a neverbální komunikace	Komunikace, komunikační model Verbální a neverbální komunikace Projevy poruch verbální komunikace Komunikační bariéry Podpora komunikace Získávání poznatků o klientovi

Péče o lůžko

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní i pomocné vybavení lůžka vysvětlí zásady při úpravě lůžka dokáže ustlat lůžko bez klienta a s klientem	Konstrukce lůžka Základní a pomocná vybavení lůžka Úprava lůžka s klientem a bez klienta Manipulace s prádlem Osobní a ložní prádlo Péče o chrup Ranní mytí, celková koupel

Hygienická péče

výsledky vzdělávání	učivo
rozumí preventivním opatřením chápe význam hygienické péče dodržuje zásady při hygienických úkonech ovládá teoreticky i prakticky postup celkového mytí klienta v závislosti na soběstačnosti	Význam hygienické péče Zásady a úkony Specifická hygienická péče Kompenzační pomůcky Péče o dutinu ústní Zvláštní péče o dutinu ústní

2. ročník

Podávání stravy, dietní systém

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí pojem dieta charakterizuje složení zdravé a vyvážené stravy chápe význam správného podávání stravy vysvětlí jednotlivé diety v dietním systému chápe principy dietoterapie	Dietní systém, diety Zásady podávání stravy Pomoc při jídle a pití Kompenzační pomůcky k jídlu a pití Trávicí potíže při jídle Strava dětí Strava seniorů

Péče o odpočinek a spánek

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam spánku a odpočinku vysvětlí fáze spánku objasní příčiny nespavosti	Fáze spánku Faktory ovlivňující spánek Poruchy spánku

Sledování fyziologických funkcí

výsledky vzdělávání	učivo
popíše jednotlivé tělesné funkce fyziologické s patologickými hodnotami dokáže jednotlivé tělesné funkce změřit a vyhodnotit identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče	Vědomí Krevní tlak Tělesná teplota Pulz Dech

Problematika vyprazdňování

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>aplikuje postupy přímé péče</p> <p>vysvětlí principy vyprazdňování</p> <p>vysvětlí poruchy vyprazdňování</p> <p>chápe psychosociální důsledky poruch vyprazdňování</p> <p>připraví pomůcky k ošetření inkontinentního klienta</p>	<p>Fyziologické močení</p> <p>Poruchy při vyprazdňování moči</p> <p>Hygienické vyprazdňování moči u ležícího a inkontinentního klienta</p> <p>Fyziologické vyprazdňování stolice</p> <p>Poruchy vyprazdňování stolice</p>
--	---

Proleženiny, opruzeniny

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše kožní soustavu</p> <p>objasní pojem dekubit a opruzenina</p> <p>chápe příčiny vzniku dekubitů a opruzenin</p> <p>vysvětlí léčebný postup</p> <p>rozumí preventivním opatřením</p> <p>chápe význam hygienické péče</p>	<p>Proleženiny</p> <p>Fáze dekubitů</p> <p>Predilekční místa</p> <p>Prevence a léčba</p> <p>Opruzeniny</p> <p>Prevence a léčba</p>

Spolupráce s dalšími pracovníky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozumí významu týmové spolupráce</p>	<p>Význam týmové spolupráce</p>

Pohybová aktivizace, rehabilitace

výsledky vzdělávání	učivo
<p>osvojit si sadu jednoduchých kompenzačních a regeneračních cvičení a pohybových aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta</p>	<p>Cíle aktivizace</p> <p>Možnosti aktivizace</p> <p>Činnosti podporující mentální, fyzické a sensorické schopnosti</p> <p>Základy rehabilitačních cviků, pasivní cvičení</p>

Kompenzační pomůcky

výsledky vzdělávání	učivo
používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky pro hygienu, oblékání, stolování	Hygienická péče Oblékání Stravování Pohyb

3. ročník

Péče o dítě

výsledky vzdělávání	učivo
popíše fáze dětského vývoje somatického i psychického osvojí si teoreticky postupy přímé péče o dítě do 3 let věku	Vývojová období Psychomotorický vývoj Hygienická péče Strava Manipulace s dítětem Spánek a režim dne Vyprazdňování Hry

Dětská onemocnění

výsledky vzdělávání	učivo
popíše a rozezná příznaky nejčastějších dětských onemocnění zná a umí poskytnout první pomoc u akutních stavů u dětí	Dětská onemocnění Nakažlivá onemocnění Očkování Akutní stavy u dětí

4. ročník

Péče o seniora

výsledky vzdělávání	učivo
popíše teorie stárnutí vysvětlí pojmy geriatrie a gerontologie vyjmenuje vlivy životního prostředí na proces stárnutí charakterizuje a zdůvodní změny v denním rytmu seniora	Změny ve stáří – biologické, psychické a sociální Denní rytmus seniora Psychika ve stáří

Formy péče a seniory

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje formy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a specifickým potřebám jednotlivých skupin klientů;	Historický pohled Rodinná péče Zdravotní péče Sociální péče

Soběstačnost

výsledky vzdělávání	učivo
osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí	Udržení soběstačnosti Fyzická aktivita Psychická stimulace Denní režim, denní plán Riziko imobilizačního syndromu, prevence

Demence

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí specifika péče o osoby s demencí v sociálním zařízení i v domácím prostředí, zásady komunikace s nimi, význam a způsob jejich aktivizace	Syndrom demence Druhy demencí Příznaky a léčba Komunikace a aktivizace Sociální vztahy Osamělý, týraný a zneužívaný senior Problematika maladaptace seniora; charta práv seniorů;

Domácí péče

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

pracuje s informacemi souvisejícími s jeho pracovní činností a týkajícími se nových trendů a strategií v poskytování sociálních služeb.	Pomůcky Pečovatelská služba Home care Respitní péče
---	--

Umírání a smrt

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka zná specifika terminálního stadia života umí poskytnout péči a nasměrovat na specifickou pomoc klienta i rodin	Problematika umírání a smrti Paliativní péče Hospic Ošetřování v terminálním stadiu Péče o zemřelého Pozůstalost Péče o lůžko

Socializace

výsledky vzdělávání	učivo
popíše příčiny a důsledky maladaptace seniora zdůvodní význam práv seniorů objasní dopad sociálního vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením na jednotlivce i společnost	Sociální vztahy Rodina a senior Osamělý, týraný a zneužívaný senior Problematika maladaptace seniora; charta práv seniorů Prevence sociální izolace

Zdravotní nauka

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	0 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět zahrnuje učivo o hygieně, nemocech a jejich léčbě a prevenci. Všímá si vztahů mezi prostředím a organismem, jejich vývoje a interakce. Dále obsahuje učivo, které má žáky vybavit znalostmi z anatomie, fyziologie a patologie člověka. Zaměřuje se na lidský organismus jako produkt a součást přírodního a sociálního prostředí.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Odborné kompetence:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- význam zdravého životního prostředí pro zdraví člověka

Metody a formy vyučování

Výuka se uskutečňuje prostřednictvím interaktivního a problémového vyučování, které podporují aktivitu a samostatné myšlení žáků. Hodiny jsou zaměřené motivačně na užitečnost získaných znalostí, jejich praktické využití, na úspěch v učení zvyšující sebevědomí, na

reflexi, při které žák posuzuje způsob, jakým řešil problém. Výuka se opírá o metody názorně demonstrační, kde jsou využívány tyto pomůcky (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, diaprojektor, audiovizuální technika).

Způsoby hodnocení žáků

Verbální zkoušení, písemné testy, referáty, případové úkoly. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, úroveň projevu jak písemného, tak ústního, schopnosti samostatně formulovat myšlenku, vlastní názor a ten dokázat obhájit, schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktickém využití. Sledována je též funkční gramotnost, tedy schopnost žáka správně reprodukovat daný text a porozumět jeho smyslu. Hodnotí se též aktivita a iniciativa žáka v hodině a jeho schopnost kooperovat s ostatními. Žák by měl také umět pracovat s vlastní chybou.

1. ročník

Zdraví a nemoc

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí pojem zdraví a nemoc popíše faktory ovlivňující zdraví objasní nemoc, její příčiny, průběh vysvětlí vliv nemoci na psychiku člověka	Základní pojmy zdraví a nemoc faktory kladně a záporně ovlivňující fyzické a duševní zdraví podstata a průběh nemoci, její příčiny psychosomatika

Bolest

výsledky vzdělávání	učivo
popíše charakter a typy bolesti objasní vznik bolesti vysvětlí možnosti terapie	Bolest – vznik, intenzita, charakter, typ, tolerance bolesti, terapie Zásady ošetřování klienta s bolestí

Bezpečnost a ochrana zdraví

výsledky vzdělávání	učivo
dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v sociálních zařízeních či domácnosti	BOZP požární prevence základy hygieny rizika v domácnosti rizika v zařízení soc.služeb povinnosti při úrazu klienta či pracovníka

klienta doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy	pracovní a kompenzační pomůcky manipulace s klientem prevence úrazů specifika úrazů dětí a seniorů
---	---

První pomoc (PP)

výsledky vzdělávání	učivo
definuje základní pojmy první pomoci popíše složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému vysvětlí význam PP	Definice základních pojmů Integrovaný záchranný systém, základní složky vlastnosti zachránce význam první pomoci

Postup při poskytování první pomoci

výsledky vzdělávání	učivo
popisuje důležité informace o situaci a charakteru zranění a modelově je předává IZS uvede pravidla třídění raněných popíše postup vyšetření zraněných	Orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných, zjišťování základních informací Návčik postupu vyšetřování a předávání informací

Neodkladná resuscitace

výsledky vzdělávání	učivo
definuje základní pojmy rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest	Etické aspekty neodkladné resuscitace Pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých

<p>provádí účinnou kardiopulmonální resuscitaci na modelu</p> <p>používá ochranné pomůcky a osobní ochranné prostředky</p> <p>vysvětlí význam správné resuscitace</p>	<p>Zástava krevního oběhu u dětí a dospělých</p> <p>Nácvik ošetření</p>
---	---

Bezvědomí

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje příznaky poruch vědomí a rozlišuje stupně poruchy vědomí</p> <p>charakterizuje postup při vyšetření nemocného v bezvědomí</p> <p>zdůvodní závažnost stavu a význam stálého dohledu u postižených v bezvědomí</p>	<p>Vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí, příznaky</p> <p>Vyšetření postiženého v bezvědomí sledování stavu a záznam informací</p> <p>První pomoc při kolapsu</p>

Šok

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku</p> <p>charakterizuje stavy nebezpečné pro rozvoj šoku</p> <p>popisuje příznaky šoku</p> <p>popíše protišoková opatření</p>	<p>Druhy, příčiny, příznaky šoku a následné změny v organismu</p> <p>Preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů</p>

Krvácení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>definuje typ krvácení</p> <p>rozpozná a zastavuje modelově jednotlivé druhy krvácení</p> <p>vysvětluje komplikace spojené s krvácením</p> <p>používá osobní ochranné pomůcky</p>	<p>Druhy krvácení</p> <p>Jednotný postup při poskytování PP u zevního krvácení</p> <p>Rozpoznání a poskytnutí PP při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů</p>

Rány

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozliší jednotlivé druhy ran a volí vhodný</p>	<p>Druhy ran</p>

postup ošetření používá vhodné prostředky a obvazové techniky zdůvodní význam dodržování zásad sterility	Zásady ošetření jednotlivých typů ran
--	---------------------------------------

Poškození chladem, teplem a chemickými látkami

výsledky vzdělávání	učivo
rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění vysvětlí zásady PP při popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem popíše postup PP při poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu vysvětluje význam dodržování zásad BOZP při poskytování PP popíše možnosti prevence těchto úrazů	Druhy, rozsah poškození a první pomoc BOZP při poskytování PP při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami

2. ročník

Infekce

výsledky vzdělávání	učivo
rozpozná základní rozdíl mezi nemocí a infekční nemocí objasní cesty přenosu nákazy vyjmenuje příčiny infekčních nemocí vyjmenuje základní infekční nemoci	Infekce – pojem, příznaky infekčního onemocnění Cesty přenosu nákazy Imunita Přehled základních infekčních onemocnění Nozokomiální nákazy

Nemoci se sociálním dopadem

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příčiny a formy chudoby a sociálního vyloučení	Závislosti Prostituce Bezdomovectví

bezdomovectví, zadluženost a sociální chudoba, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí	Chudoba Migranti Handicap
--	---------------------------------

Chronická onemocnění

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka rozezná příznaky vybraných chronických onemocnění a zná zásady péče	Ateroskleróza Diabetes mellitus Hypertenze Osteoporóza Nemoci pohybového ústrojí Ischemická choroba srdeční Cévní mozková příhoda Infarkt myokardu

Odborná praxe

ročník	2. ročník	3. ročník
dotace	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu odborná praxe je rozvoj specifických profesních dovedností žáků v reálném pracovním prostředí a příprava žáků na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc

druhé osoby. Žáci si osvojí poznatky a pracovní postupy potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce a využijí získané praktické dovednosti (péče o mobilního a imobilního klienta a jeho aktivizace, poskytování péče v domácím prostředí klienta a v zařízeních sociální péče, zaměstnávání klientů – volnočasové aktivity, korespondence, evidence, statistika), které aplikují při styku s klientem.

Učivo vychází z RVP z oblasti přímé péči a osobní asistence a je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Žáci si osvojí dovednosti a schopnosti aktivně pracovat s mobilními i imobilními klienty prostřednictvím různých forem a metod v rezidenčním i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb klientům. Během odborné praxe v různých sociálních zařízeních a v domácím prostředí klienta žák využívá znalostí získaných z odborných předmětů (pečovatelsví, péče o seniory, psychologie, sociální péče, organizace volného času) a sestavuje si své vlastní portfolio pracovních činností, které je dokladem o jeho aktivitě a slouží jako podklad pro hodnocení žáka.

Výuka v předmětu odborná praxe směřuje k tomu, aby žák byl schopen jednat v zájmu klienta a dle jeho individuálních potřeb, komunikovat kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, aktivně přistupovat k životu a k řešení jeho problémů, jednat hospodárně a ctít hodnotu lidské práce a pracovních výsledků ostatních lidí ve společnosti a rozvíjet pozitivní sociální vztahy ve skupině klientů. Důraz se klade na taktní a empatické jednání žáka s klienty a na dodržování práv klientů.

Souvislá odborná čtrnáctidenní praxe navazuje na tento předmět a ověří poznatky, které žáci získali během svého působení na jednotlivých pracovištích (v domácím prostředí klienta a v rezidenčních zařízeních) a v odborných teoretických předmětech během výuky.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

V předmětu odborná praxe jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení**, tzn. schopnost získané poznatky a dovednosti využívat při práci s klienty, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků, mít pozitivní vztah k učení, znát možnosti svého dalšího vzdělávání ve svém oboru
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. podněcovat tvořivé myšlení a logické uvažování k řešení problémů, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), porozumět zadání úkolu a určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí již nabytých
- **kompetence komunikativní**, tzn. vést otevřenou, všestrannou a účinnou komunikaci, naslouchat druhým a vnímat projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, účastnit se aktivně diskuze a obhajovat vhodně své postoje
- **kompetence personální a sociální**, tzn. rozvíjet schopnost spolupráce v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, uvědomovat si sebe sama jako svobodného jedince, naučit se tolerantnímu přístupu k ostatním lidem, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, naučit se přijímat radu a kritiku druhých lidí, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,

přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem, posuzovat reálně své duševní a fyzické možnosti

- **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s technologiemi**, tzn. vyhledávat potřebné informace v různých typech médií, kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů
- **kompetence pracovní**, tzn. vytvářet si pozitivní vztah k práci, vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, adaptovat se na různorodé pracovní podmínky, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- **kompetence související se strategií udržitelného rozvoje**, tzn. znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce - popř. společenské ohodnocení, zvažovat při plánování svých činností možné náklady, sociální dopady a vliv na životní prostředí
- **kompetence občanské**, tzn. jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- **kompetence odborné**, tzn. podílet se na zajišťování a poskytování přímé pomoci klientům sociálních sudeb, provádět základní výchovnou činnost podporující soběstačnost a aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, dbát na a využívání volného času, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu učební praxe jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- **člověk a svět práce** - žák pracuje v reálných podmínkách a ověřuje si důsledky svého jednání a chování
- **občan v demokratické společnosti** – žák si vytváří a buduje postoje a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie

Učební praxe navazuje na dovednosti a poznatky z předmětů pečovatelsví, péče o seniory, pedagogika, psychologie, sociální politika, sociální péče a organizace volného času.

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu odborná praxe probíhá ve tříhodinových blocích ve třetím ročníku a čtyřhodinových blocích ve čtvrtém ročníku tak, aby se co nejvíce přiblížila reálné praxi. Žáci se pravidelně střídají na všech dostupných pracovištích sociální péče a služeb, kde poskytují přímou obslužnou péči klientům. Ve výuce jsou uplatňovány názorné metody výuky a praktické procvičování – instruktáž, popis, vysvětlování, demonstrace, exkurze. O průběhu praxe si žáci vedou záznamy, které pak použijí v portfoliu.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kladen důraz na:

- samostatnost a schopnost při řešení problémů
- osvojení si teoretických a praktických dovedností
- respektování pokynů učitele a pracovníků zařízení sociální péče a služeb
- dodržování profesní etiky (ohleduplný a taktní postoj ke klientovi)
- aktivitu při pracovních činnostech
- přípravu a realizaci aktivizačních činností
- dodržování pravidel BOZP, vedení záznamů odborné praxe
- práci s portfoliem

Metody hodnocení:

- praktické zkoušení
- ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků své práce
- důležitým podkladem pro hodnocení jsou portfolia žáka (doklad o splnění požadavků a iniciativě)

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, SPO, PEČ, ZDN, PED, SPG, PSY a PVC.

2. ročník a 3. ročník

Žáci si volí z připravené nabídky pracoviště, se kterými má škola uzavřené smlouvy. V průběhu dvou let tato pracoviště navštěvují a plní podmínky předmětu.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence na reálném pracovišti

výsledky vzdělávání	učivo
umí vysvětlit základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností; zná základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními, pomůckami a práci na počítači na pracovišti a dbá na	Řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti Pracovněprávní problematika BOZP Bezpečnost technických zařízení Krizové situace a jejich prevence

jejich dodržování; umí poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti;	
---	--

Sociální služby

výsledky vzdělávání	učivo
Popíše systém sociálních služeb v ČR charakterizuje formy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a specifickým potřebám jednotlivých skupin klientů vysvětlí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli sociálních služeb a klienty popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu vyučování, zhodnotí fungování	Zákon o sociálních službách Rozdělení sociálních služeb Specifické skupiny klientů a soc.slужby Standardy kvality soc.slужeb Režim zařízení soc.slужeb Práva klientů

Přímá a obslužná péče o dítě

výsledky vzdělávání	učivo
aplikuje teoretické poznatky z teoretického předmětu pečovatelsví procvičuje získané dovednosti péče o dítě do 3 let věku aplikuje postupy přímé péče o dítě definuje potřeby dítěte popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění zná a umí poskytnout neodkladnou první pomoc u dětí	Úkony obslužné péče Strava Režim dítěte Trénink rozvoje řeči Hra a hračka Potřeby První pomoc u dětí

Přímá a obslužná péče o seniora

výsledky vzdělávání	učivo
pomáhá různým skupinám klientů při zvládnání péče o vlastní osobu	Projevy stáří

<p>definuje specifika potřeb seniorů</p> <p>provádí a nacvičuje s nimi jednoduché denní činnosti s ohledem na jejich situaci</p> <p>orientuje se v péči o domácnost klienta</p> <p>uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka</p> <p>volí vhodné postupy a přístupy při práci s klientem</p> <p>hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě,</p> <p>vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky</p> <p>volí vhodné kompenzační a jiné pomůcky pro klienty</p> <p>uplatňuje metody a prostředky speciální pedagogiky při práci s tělesně zdravotně postiženými</p>	<p>Potřeby</p> <p>Hygienická péče</p> <p>Stravování</p> <p>Vyprazdňování</p> <p>Sebeobsluha</p> <p>Léčebné polohy</p> <p>Kompenzační pomůcky</p> <p>Rehabilitace</p> <p>Aktivizace</p> <p>Fyziologické funkce ve stáří</p> <p>Imobilizační syndrom</p> <p>Syndrom EAN</p>
--	---

Pedagogika

ročník	2. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět uvádí do studia jednotlivých pedagogických disciplín a má naučit žáky orientovat se v metodice práce s klientem během jednotlivých etap života člověka. Poskytuje žákům základní znalosti a dovednosti potřebné pro pečovatelskou práci s klientem různého věku a zdravotního stavu, zvláště pak s dětmi do tří let. Zaměřuje se převážně na problematiku speciální pedagogiky, která podává ucelený přehled o práci s různými handicap. Prohlubuje základní vědomosti a dovednosti jak zabezpečit žádoucí výchovu a vzdělávání, duševní hygienu a efektivitu terapeutického působení. Je těžištěm práce absolventů je práce s lidmi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Odborné kompetence

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy

pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, postupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou

vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Žáci se učí pracovat se slovníkem a využitím internetu pro komunikaci v cizím jazyce. Nedílnou součástí výuky je promítání dokumentárních i hraných filmů

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, referáty, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, ICT, PEČ, SPG a PVC.

2. ročník

Pedagogika jako věda

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky a disciplín gerontopedagogiky pro sociální činnost; • vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči; • charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání; • popíše systém vzdělávání v ČR, uvede další možnosti získání kvalifikace; • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty; 	<p>Výchova a vzdělávání, volný čas ve vztahu ke klientům sociálních služeb:</p> <p>Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky, pedagogiky speciální a sociální, pedagogiky volného času a andragogiky a gerontopedagogiky</p> <p>Význam pedagogiky</p> <p>Základní pedagogické disciplíny; spolupracující vědecké disciplíny</p> <p>Historie, představitelé pedagogiky; alternativní školství</p> <p>Soustava vzdělávání v ČR</p> <p>Základy didaktiky</p>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku, zdůvodní důležitost hry a herních činností; • volí hry a další činnosti adekvátně věku dítěte; • charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění; • objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi; • diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů; • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací; 	
--	--

Biologické a sociální faktory ve výchově a vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu; • objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny, uvede formy sociální pomoci rodině a dětem; • objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny; • charakterizuje význam, cíle a prostředky multikulturní výchovy; 	<p>Výchova a vychovatelnost x vzdělávání a vzdělavatelnost</p> <p>Vrozené x získané faktory z hlediska výchovy a vzdělávání člověka</p> <p>Rodina a její funkce</p> <p>Vliv rodiny na vývoj dítěte</p> <p>Vývojové trendy rodiny ve světě</p> <p>Problémy současné rodiny</p> <p>Společnost a její výchovný potenciál</p> <p>Multikulturní výchova a vzdělávání</p>

Pedagogika volného času

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého • přístupu k využívání volného času (zejména u dětí a seniorů); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal; 	<p>Psychologické a pedagogické aspekty trávení volného času</p> <p>Pedagog volného času/ergoterapeut/terapeut volného času</p>

<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje podmínky práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné metody a formy naplňování volného času; • spolupracuje při přípravě a realizaci programů s kulturními, vzdělávacími a jinými institucemi, využívá jejich nabídky; 	<p>Patologické jevy a jejich prevence v oblasti trávení volného času</p> <p>Státní a neziskové organizace věnující se volnočasovým aktivitám</p>
---	--

Projektování sociálně-výchovné činnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu; 	<p>Zásady tvorby projektu -</p> <p>výchozí analýza</p> <p>obsahová část</p> <p>personální zajištění</p> <p>materiální zajištění</p> <p>realizace projektu</p>

Speciální pedagogika

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět uvádí do studia jednotlivých pedagogických disciplín a má naučit žáky orientovat se v metodice práce s klientem během jednotlivých etap života člověka. Poskytuje žákům základní znalosti a dovednosti potřebné pro pečovatelskou práci s klientem různého věku a zdravotního stavu, zvláště pak s dětmi do tří let. Zaměřuje se převážně na problematiku speciální pedagogiky, která podává ucelený přehled o práci s různými handicapy. Prohlubuje základní vědomosti a dovednosti jak zabezpečit žádoucí výchovu a vzdělávání, duševní hygienu a efektivitu terapeutického působení. Těžištěm práce absolventů je práce s lidmi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Odborné kompetence

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Žáci se učí pracovat se slovníkem a využitím internetu pro komunikaci v cizím jazyce. Nedílnou součástí výuky je promítání dokumentárních i hraných filmů

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, referáty, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, ICT, PEČ, ZDN, PED a PSY.

3. ročník

Speciální pedagogika jako vědní disciplína

výsledky vzdělávání	učivo
objasní přínos speciální pedagogiky a všech disciplín pro sociálně výchovnou činnost;	Speciální pedagogika jako věda
charakterizuje vybrané pedagogické směry ve vzdělávání a posoudí jejich využití ve své práci;	Základní pojmy ze speciální pedagogiky
užívá správně pedagogickou terminologii, je schopen vysvětlit základní pojmy;	Speciálně-pedagogické disciplíny
vymezení základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky	Představitelé speciální pedagogiky

Člověk s postižením ve společnosti

výsledky vzdělávání	učivo

<p>objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi;</p> <p>užívá správně pedagogickou terminologii, je schopen vysvětlit základní pojmy;</p> <p>vysvětlí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli soc. služeb a klienty (uživateli); - poskytne klientovi základní radu a pomoc v jeho sociální situaci, a to způsobem srozumitelným pro laika;</p> <p>uvede způsoby řešení sociálních důsledků zdravotního postižení</p> <p>vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči;</p>	<p>Historie péče o postižené</p> <p>Současný trend péče o postižené</p> <p>Integrace a inkluze</p> <p>Rodina s postiženým členem</p> <p>Vzdělávání a zaměstnávání lidí s postižením</p>
---	---

Prevence, diagnostika, terapie a poradenství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi; vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování;</p> <p>charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění;</p>	<p>Příčiny vzniku handicapu</p> <p>Prevence</p> <p>Základy diagnostiky</p> <p>Náprava, terapie, kompenzace</p> <p>Speciálně – pedagogické centrum</p> <p>Pedagogicko-psychologická poradna</p> <p>Středisko výchovné péče, diagnostické ústavy</p>

4. ročník

Speciální pedagogika osob se specifickým postižením

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní přínos speciální pedagogiky a všech disciplín pro sociálně výchovnou činnost;</p> <p>charakterizuje vybrané pedagogické směry ve vzdělávání a posoudí jejich využití ve své práci;</p> <p>užívá správně pedagogickou terminologii, je schopen vysvětlit základní pojmy;</p>	<p>Speciálně pedagogické disciplíny:</p> <p>tyflopédie, surdopedie, logopedie,</p> <p>somatopedie, psychopedie</p>

<p>vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky;</p> <p>objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi;</p>	<p>osoby s dílčími deficity, etopedie,</p> <p>kombinované postižení</p> <p>osoby s mimořádným nadáním</p>
--	---

Osoby v období stáří

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní přínos gerontopedagogiky pro sociální činnost</p> <p>objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi;</p> <p>diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů;</p> <p>je schopen uplatňovat při práci se seniory metody a prostředky speciální pedagogiky;</p>	<p>Příprava na období</p> <p>Fáze stáří</p> <p>Práce se seniory</p> <p>Fyzické a psychické proměny</p> <p>Rodina a instituce</p>

Projekty v oblasti sociální péče

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi;</p> <p>diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů;</p> <p>vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (ergoterapie, arteterapie, hudebněrytmické terapie, zooterapie); - osvojil si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta; - vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování;</p> <p>spolupracuje při přípravě a realizaci programů s kulturními, vzdělávacími a jinými institucemi, využívá jejich nabídky</p>	<p>Aktivizace, motivace osob se zdravotním znevýhodněním, postižením, seniorů</p> <p>Využití terapií v praxi (výtvarné, hudební, dramatické pohybové a hudebně pohybové, pracovní aj. činnosti a metody jejich aplikace pro různé skupiny klientů)</p>

Základy andragogiky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní přínos andragogiky pro sociální činnost</p> <p>vysvětlí vliv širšího okolí (vrstevníků, komunity, společnosti atp.) na jedince a výchovu</p>	<p>Andragogika jako věda</p> <p>Vymezení základních pojmů</p> <p>Vzdělávání dospělých v ČR</p>

<p>užívá správně pedagogickou terminologii, je schopen vysvětlit základní pojmy</p> <p>charakterizuje evropský koncept celoživotního učení a dokumentuje na příkladech jeho naplňování v ČR</p> <p>analyzuje podmínky sociálně výchovné práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné výchovné metody</p> <p>pracuje s různými zdroji informací</p>	<p>Andragogická didaktika: úloha lektora, didaktický proces, didaktické formy, metody, Sebevzdělávání</p> <p>Rozvoj profesního vzdělávání dospělých: podnikové vzdělávání, rekvalifikace, vzdělávací subjekty</p> <p>Zájmové vzdělávání</p>
---	---

Pedagogika volného času

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	1+1	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky pro sociální aktivizaci a zaměstnávání klientů. Výuka navazuje na dovednosti a poznatky z esteticko-výchovných a tělovýchovných předmětů, ze speciální pedagogiky, psychologie. Obsah vyučování tvoří jednak vybrané pracovní, výtvarné a kulturně společenské činnosti, techniky a postupy pro zhotovování výrobků, jednak metodické a organizační dovednosti vhodné pro aktivizaci a sociální terapii jednotlivých skupin klientů. Důraz je kladen na činnostní přístup ve vyučování a na rozvíjení metodických dovedností a kreativity žáků. Žáci jsou vedeni k vytváření zásobníků výrobků, činností, pracovních technik a postupů.

Oblast hudební a výtvarné výchovy má jednak esteticko-formativní charakter, jednak vede žáky k tomu, aby pochopili její osobnostně formativní vliv na vývoj člověka. Východiskem jejího působení je širší horizont umění s jeho mezidruhovými vazbami a společenskými funkcemi. Jejím cílem je rozvíjet pěvecké, instrumentální a hudebně pohybové dovednosti žáků a uvědomělé chápání hudebního díla ve vývojovém kontextu jednotlivých uměleckých období. Cílem oblasti výtvarné výchovy je rozvíjet kreativitu a výtvarné dovednosti žáků a uvědomělé chápání výtvarného díla ve vývojovém kontextu jednotlivých uměleckých období. Významnou složkou výuky je i začlenění hudební a výtvarné výchovy, jejich metodik a forem do komplexu výchovy člověka, a to především v raném dětském věku.

Podmínkou práce je dobré materiálové zabezpečení. Žáci navštěvují galerie, seznamují se s uměním v terénu. Škola pořádá besedy s různými umělci.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Odborné kompetence

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků

- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Popis metod a forem výuky:

Důležitá je vlastní tvořivá činnost studentů. Důraz je kladen na praktický nácvik výtvarných dovedností, který je podložen teorií. Učitel podněcuje odvahu a aktivitu studentů k vlastnímu tvořivému procesu, probouzí zájem, odstraňuje nesprávné návyky. Žáci pracují individuálně i ve skupinách, ke každému tématu hledají s učitelem variantu, jak by metodicky pracovali s dětmi. Metodické listy řadí do složky. Součástí výuky jsou pravidelné návštěvy regionálních výstav, práce s tiskovinami a filmy.

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu. Hodnocení se dále opírá o posouzení kreativity, osobního nasazení, nápaditosti a šikovnosti.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, PED, PSY, ZDN, SPG a PEČ.

1. ročník

Hudební teorie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v základních pojmech pozná a porovná jednotlivé hudební formy</p> <p>orientuje se v zápisech jednoduchých vokálních skladeb</p> <p>pojmenuje a zařadí základní evropské hudební nástroje</p> <p>popíše postavení symfonického orchestru</p>	<p>Základní znalosti: prvky notopisu, klíč, osnova, délky not a pomlk, orientace v notách, intervaly</p> <p>dynamické označení</p> <p>vybrané stupnice</p> <p>vybrané akordy</p> <p>hudební formy</p> <p>hudební nástroje</p>

Poslechové činnosti spojené s dějinami hudby

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se ve vývoji hudby</p> <p>stručně popíše znějící hudbu na základě znalosti hudebně vyjadřovacích prostředků</p> <p>vysvětlí přínos jednotlivých skladatelů</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá formální strukturu díla</p> <p>uvědomí si změnu funkce hudby v průběhu vývoje</p> <p>odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce</p> <p>vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a uvědomuje si její důležitost v umělecké tvorbě</p> <p>popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla v jednotlivých obdobích</p>	<p>Periodizace hudebního vývoje: hudba v pravěku, exotické kultury</p> <p>hudba ve středověku (česká gotika, Ars antiqua, Ars nova)</p> <p>hudba v době baroka</p> <p>klasicismus a česká hudební emigrace</p> <p>romantismus</p> <p>česká hudba 19. a 20. století</p> <p>vážná hudba 20. století</p> <p>moderní populární hudba</p>

Rytmické a instrumentální činnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>prakticky využívá základní pojmy</p> <p>aktivně spolupracuje na rozvíjení rytmického cítění</p> <p>využívá nástroje z Orfeova instrumentáře</p> <p>na základě svých individuálních schopností realizuje jednoduché instrumentální a vokálně-instrumentální skladby</p>	<p>Rytmus, metrum, těžká doba</p> <p>Hra na rytmické nástroje</p>

Vokální činnosti

výsledky vzdělávání	učivo

<p>zpívá dle svých individuálních dispozic pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu uplatňuje zásady hlasové hygieny při zpěvu i v mluveném projevu správně artikuluje ocení kvalitní vokální projev druhého aktivně se seznamuje s písněmi různých stylů</p>	<p>Zpěv: lidové písně v dvojhlase kánon písně různých stylových období pěvecký a mluvený projev písně a kompozice jednotlivých stylů MPH sólový a sborový zpěv</p>
---	--

2. ročník

Výtvarné aktivity

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku, zdůvodní důležitost hry a herních činností</p> <p>objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal</p> <p>využívá odpovídajícím způsobem motivace</p> <p>pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací</p> <p>zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti</p> <p>pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům</p> <p>vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty</p> <p>dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou</p>	<p>Seznámení s významem estetické výchovy pro sociálně výchovnou činnost, regionální galerie</p> <p>Základní poučení o lineární perspektivě a principu poměrování, vyjádření tvarů, struktury a prostoru bodem, linií, skvrnou, plochou, světlem a stínem (materiál: tužka, pero, fixy, uhlí, štětec)</p> <p>Poučení o barvě a vnímání barvy na základě barevné harmonie a barevných kontrastů, základní barevný výcvik, emotivní působení barvy, hry s barvou, stříkání, cákání, otisky, rozfoukávání atd. (materiál: pastel, akvarelové a temperové barvy)</p> <p>Poučení o trojrozměrném vyjadřování skutečnosti (materiál: modelovací hmota, modurit, plastelína, lepidlo, sádra, dráty atd.)</p> <p>Teoretické poučení o základních grafických technikách</p> <p>Praktická činnost – linoryt, tisk z papírové a textilní koláže, papírořez, rytmus tvarových a barevných prvků lineární a plošné povahy</p>

Výtvarné aktivity II.

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal</p> <p>využívá odpovídajícím způsobem motivace</p> <p>pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací</p> <p>zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti</p> <p>pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům</p> <p>vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty</p> <p>dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou</p>	<p>Figurální a nefigurální práce s libovolným námětem, ilustrace říkadél, pohádek, výtvarné vyprávění, po předchozím teoretickém poučení. (materiály: tužka, pero, temperové barvy, pero, tuš, drát, vystřihovánky)</p> <p>Pokus o zobrazení lidské hlavy- enface, portrét, po předchozím teoretickém poučení použití běžných i nekonvenčních technik (materiály a techniky – skládání, papírové plastiky, koláž, vystřihovánky)</p> <p>Výtvarné práce v materiálu, textilní hračky, loutky, batikované ubrusy, trička, malování na sklo, na látku, vše s ohledem na využití při praxi v mateřské škole, ekoratívni věnce, ozdoby z moduritu, korálků, kamínků</p> <p>Práce ve velkém formátu, prohloubení vědomostí a dovedností, které souvisí s praxí v mateřské škole či v zařízení pro školní děti, skupinové práce.</p> <p>Balící papír, díly z krabic, kombinované techniky, náměty dle vlastních dispozic a nadání s ohledem na možnost výzdoby školského zařízení pro menší děti</p> <p>Trojrozměrné velké objekty s ohledem na zájmy menších dětí, domky, stroje, roboty, zvířata, postavy (materiál: papírové krabice, role papíru, dráty, dřevo, textil, atd.)</p>

3. ročník

Obsah a cíl předmětu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní přínos pedagogiky a jejích disciplín pro sociálně výchovnou činnost</p> <p>vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči</p> <p>objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny</p> <p>dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty</p>	<p>Význam pedagogiky volného času</p> <p>Obsah, vztah k budoucí pracovní činnosti</p> <p>Pracovní pomůcky</p> <p>Základy hygieny</p>

Psychohygienu a volný čas

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací</p> <p>dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty</p>	<p>Význam volného času</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Psychomotorické činnosti</p>

Dramatické aktivity

výsledky vzdělávání	učivo
<p>dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty</p> <p>využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů</p> <p>výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem</p> <p>využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost</p> <p>má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům</p> <p>zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů</p>	<p>Práce s textem</p> <p>Realizace dramatických záměrů</p>

Hra

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací</p> <p>dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty</p>	<p>Podstata hry</p> <p>Význam hry</p> <p>Rozdělení her</p> <p>Praktické činnosti</p>

Práce

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací</p> <p>dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty</p>	<p>Význam a rozdělení práce</p> <p>Práce a volný čas</p>

Práce s výtvarnými materiály I.

výsledky vzdělávání	učivo
dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů	Kombinace nejrůznějších a netradičních materiálů

4. ročník

Tvorba projektů

výsledky vzdělávání	učivo
dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty	Obsahové, ekonomické a materiální zajištění Práce na vlastním projektu

Chovatelství a pěstitelství

výsledky vzdělávání	učivo
dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty	Význam těchto činností pro různé věkové i sociální a zdravotní skupiny

Arteterapie

výsledky vzdělávání	učivo
objasní přínos pedagogiky a jejích disciplín pro sociálně výchovnou činnost dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty	Formy a druhy arteterapie art terapeutické etudy

Terapeut volného času

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům	Funkce terapeuta volného času

zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů	
--	--

Umění a volný čas

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů	Význam umění pro člověka Umění a volný čas Práce s texty a dramatické aktivity Dětská literatura

Práce s výtvarnými materiály II.

výsledky vzdělávání	učivo
dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů	Kombinace nejrůznějších a netradičních materiálů

Psychologie

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	2	2	1+2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět psychologie spolu s dalšími odbornými předměty vytváří základ odborných znalostí a vědomostí pro daný studijní obor a spoluvytváří odborný profil absolventa. Cílem je naučit žáky aktivně využívat poznatky psychologických disciplín při jednání s klienty při řešení problematických situací v pracovním i v osobním životě.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou skupinové i individuální projekty, diskuze, besedy, referáty, prezentace, sebezkušnostní cvičení (založená zvláště na metodě introspekce), workshopy, nácvik modelových situací. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, PED, PVC, ZDN, SPG a PEČ.

1. ročník

Psychologie jako věda

výsledky vzdělávání	učivo
<p>začlení psychologii do soustavy společenských věd</p> <p>definuje základní psychologické disciplíny</p> <p>má přehled o základních psychologických metodách, aplikuje je v praxi, vysvětlí možnosti využití psychologických metod v sociálních službách</p> <p>vysvětlí vztah mezi nervovou soustavou a psychikou</p> <p>vysvětlí význam psychologie pro svůj osobní život;</p> <p>vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti</p>	<p>Psychologie jako věda</p> <p>Historie vzniku psychologie</p> <p>Předmět, cíle psychologie</p> <p>Odvětví – disciplíny psychologie</p> <p>Metody psychologie</p> <p>Charakteristika lidské psychiky</p> <p>Význam psychologie pro pracovníka v sociálních službách a využití poznatků z psychologie v praxi</p>

Psychické procesy, stavy a vlastnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je</p> <p>klasifikuje psychologické jevy</p> <p>používá vybrané jednoduché techniky pro rozvoj a posilování psychických procesů a stavů</p> <p>objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému</p> <p>charakterizuje typy a druhy paměti, vývoj paměti, možnosti posilování paměti</p> <p>rozliší základní druhy citů</p>	<p>Třídění psychických procesů, stavů a vlastností</p> <p>Základní poznávací procesy: čítí a vnímání – charakteristika, druhy, poruchy</p> <p>Představy a fantazie – druhy, charakteristika a poruchy</p> <p>Myšlení – druhy, vlastnosti a poruchy</p> <p>Řeč – charakteristika, druhy, poruchy řeči</p> <p>Pozornost</p>

objasní na příkladech poruchy psychických procesů a stavů	Procesy paměti: paměť – charakteristika, druhy, typy a poruchy Učení - vybrané metody, techniky rozvoje paměti a pozornosti Procesy emoční a volní
---	--

Člověk jako osobnost

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí psychosomatickou jednotu lidského organismu</p> <p>charakterizuje strukturu osobnosti, činitele jejího utváření a chování, jednotlivé etapy vývoje osobnosti a životního cyklu člověka, uvede některá specifika osobnosti klientů sociálních služeb</p> <p>uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky</p> <p>uvědomuje si různorodost lidských vlastností, zařadí je do skupin</p> <p>charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích a životních situacích, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci</p> <p>uvede klasifikaci potřeb</p> <p>vymezí poruchy saturace potřeb</p> <p>popíše vznik a funkci postojů, objasní možnosti působení na změnu postojů</p> <p>objasní funkci motivace při práci s klienty a zvolí vhodnou metodu pro danou situaci</p> <p>charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií</p> <p>charakterizuje vybrané poruchy osobnosti a chování ve vztahu k cílovým skupinám klientů</p>	<p>Pojem osobnost</p> <p>bio-psycho-sociální pojetí osobnosti</p> <p>vývoj osobnosti v procesu socializace</p> <p>Struktura osobnosti</p> <p>Vrozené dispozice a vlastnosti osobnosti:</p> <p>Temperament, pudy, vlohy</p> <p>Získané dispozice a vlastnosti osobnosti:</p> <p>schopnosti, dovednosti, vědomosti, návyky, zvyky, charakter, postoje</p> <p>Problematika motivace, potřeby</p> <p>Typologie osobnosti</p> <p>Sebezkušenostní aktivity</p>

2. ročník

Základy psychodiagnostiky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti</p> <p>zpracuje rámcovou charakteristiku</p>	<p>Anamnéza, psychologická charakteristika osobnosti, kazuistika, mapování</p>

<p>podá na základě jednoduchého rozhovoru a pozorování základní charakteristiku a typologii člověka</p> <p>identifikuje na příkladech chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti a ve vztahu ke klientům sociálních služeb</p>	<p>Faktory zkreslující poznávání osobnosti</p> <p>Chyby v soudech, stereotypy a předsudky v posuzování osobnosti</p>
--	--

Základy psychopatologie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v základních pojmech</p> <p>posoudí projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny</p> <p>rozebere a diskutuje problematiku závislostí, týrání a zneužívání u klientů a jejich prevenci</p> <p>uvede příklady domácího násilí a nástroje ochrany před domácím násilím</p> <p>je schopen navrhnout nutná opatření pro zlepšení situace</p> <p>zaujímá racionální postoje k problematice závislostí, především k problematice drog, alkoholu, gamblerství</p> <p>popíše příznaky mentální anorexie a bulimie</p> <p>vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování</p>	<p>Poruchy osobnosti</p> <p>psychózy, neurózy</p> <p>násilné chování (CAN, EAN, domácí násilí)</p> <p>bezdomovectví</p> <p>závislosti</p> <p>poruchy příjmu potravy</p> <p>poruchy pohlavní identity</p> <p>sebevražedné jednání</p>

Psychologie náročných životních situací

výsledky vzdělávání	učivo
<p>určí příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace, vyhoření</p> <p>charakterizuje fungování psychiky člověka v tíživé zdravotní nebo sociální situaci</p> <p>vysvětlí, co jsou linky bezpečí</p> <p>vymezi obranné frustrační mechanismy a vhodným způsobem na ně reaguje</p>	<p>Náročné životní situace a jejich vliv na člověka</p> <p>techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi (copingové strategie)</p> <p>stres, frustrace, deprivace, strach a agrese</p> <p>krize, krizová intervence</p> <p>akutní reakce na stres, posttraumatická stresová porucha</p> <p>přístup ke klientům s maladaptivním chováním</p>

Osobnost pracovníka v pomáhající profesi

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vymezí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na sebevýchovu a seberealizaci</p> <p>získal dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>charakterizuje osobnost z hlediska profesionálních požadavků</p> <p>uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování</p> <p>vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách</p> <p>charakterizuje požadavky na profesionální chování pracovníků sociálních služeb</p> <p>vysvětlí význam a funkci intervize a supervize pro pracovníky sociálních služeb</p> <p>osvojl si zásady týmové práce a komunikace</p> <p>uplatňuje zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu</p> <p>analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností</p> <p>objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku tohoto syndromu</p> <p>ovládá zásady péče o duševní zdraví</p> <p>charakterizuje předpoklady zdravého duševního života</p> <p>objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod</p>	<p>Sebepoznání a sebehodnocení</p> <p>Seberealizace osobnosti</p> <p>Požadavky kladené na osobnost pracovníka v sociálních službách</p> <p>Profesionální chování</p> <p>Osobnost pracovníka</p> <p>Profesionální deformace</p> <p>Syndrom vyhoření</p> <p>Péče o duševní zdraví</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Relaxační techniky</p> <p>Intervize, supervize</p> <p>Sebezkušenostní aktivity</p>

3. ročník

Vývoj psychiky jedince

výsledky vzdělávání	učivo
<p>začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín</p> <p>vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie</p> <p>objasní životní cyklus člověk, jeho fáze a změny</p> <p>charakterizuje jednotlivá vývojová období</p>	<p>Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky</p> <p>Faktory vývoje, vývojová křivka</p>

<p>charakterizuje biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích;</p> <p>charakterizuje vývoj jedince i z hlediska výchovy a vzdělávání</p> <p>objasní specifika rozvíjení kognitivních procesů a proces učení v jednotlivých etapách ontogeneze ve vztahu k práci s klienty</p>	<p>Vývojové teorie</p> <p>Prenatální období</p> <p>Porod</p> <p>Novorozenecké období</p> <p>Kojenecké období</p> <p>Batolecí období</p> <p>Předškolní období</p> <p>Školní období</p> <p>Adolescence</p> <p>Dospělost</p> <p>Presenium, senium</p> <p>Sebezkušenostní aktivity</p>
--	--

Základy sociální psychologie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů</p> <p>objasní vlastními slovy základní pojmy sociální psychologie</p> <p>uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka</p> <p>vysvětlí význam adaptačního procesu pro začlenění jedince do kolektivu a pobyt v novém prostředí,</p> <p>zvolí adaptační metody vhodné pro konkrétního klienta a podmínky</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí</p> <p>charakterizuje malou sociální skupinu, její znaky, strukturu a dynamiku</p> <p>zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky</p> <p>identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociální percepci</p>	<p>Předmět a metody sociální psychologie</p> <p>Sociální podstata osobnosti,</p> <p>Socializace,</p> <p>Sociální učení</p> <p>Sociální percepce</p> <p>Sociální skupiny a jejich vliv na vývoj osobnosti</p> <p>Typy skupin</p> <p>malá sociální skupina - znaky, struktura</p> <p>Skupinová dynamika</p> <p>Jevy ve skupině</p> <p>Poruchy socializace</p>

Komunikační dovednosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí základní pojmy</p> <p>uvede příklady různých druhů komunikace ve vztahu k práci s klienty</p>	<p>Komunikace, komunikační proces, význam komunikace</p>

<p>objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat</p> <p>identifikuje významy neverbálních signálů</p> <p>řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace</p> <p>rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování</p> <p>rozliší evalvační a devalvační chování v komunikaci</p> <p>využívá zásady a postupy vyjednávání a řešení konfliktů</p>	<p>Druhy komunikace - verbální, neverbální, metakomunikace</p> <p>Navazování kontaktu vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem</p> <p>Kultura řeči</p> <p>Poruchy v komunikaci</p> <p>Asertivita a agresivita, pasivita, manipulace</p> <p>Diskuse a argumentace, zásady úspěšné diskuze</p> <p>Řešení modelových situací z běžného života</p> <p>Zpracovávání získaných informací</p>
---	---

4. ročník

Psychologie jednání s klienty

výsledky vzdělávání	učivo
<p>uvede některá specifika klientů sociálních služeb</p> <p>charakterizuje fungování psychiky člověka v tíživé životní situaci</p> <p>posoudí projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny</p> <p>aplikuje individuální přístup ke klientům s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, sociokulturních a jiných zvláštností</p> <p>uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky i tělesně hendikepovanými klienty, objasní zásady komunikace s klienty s PAS, poruchou řeči a s klienty s nedostatečnou znalostí češtiny</p> <p>zná zásady vedení rozhovoru s různými typy klientů</p> <p>osvojit si zásady komunikace s dětmi různého věku</p> <p>zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů</p>	<p>Navazování kontaktu vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem</p> <p>Rozhovor jako metoda: navázání kontaktu</p> <p>Druhy rozhovorů</p> <p>Nácvik vedení rozhovoru (zakázka, zpětná vazba, rekapitulace)</p> <p>Chyby a nedostatky při vedení rozhovoru, diskuse, besedy</p> <p>Produktivní a neproduktivní přístup ke klientům</p> <p>Klienti se specifickým prožíváním a chováním (klient úzkostný, agresivní, nepřístupný, depresivní, pod vlivem alkoholu a drog ...)</p> <p>Klienti s věkovými specifiky (dítě, senior...)</p> <p>Klient s handicapem (klient s pohybovým, zrakovým, sluchovým postižením, klient s narušenou</p>

	komunikační schopností, dementní klient,...) Klient-příslušník menšiny Klient-cizinec
--	---

Psychologie v sociální péči, základy zdravotnické psychologie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného</p> <p>aplikuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, sociokulturních a jiných zvláštností</p> <p>vysvětlí pojmy iatropatogenie a hospitalismus a objasní jejich důsledky</p> <p>uvede projevy bolesti, strachu a úzkosti</p> <p>diskutuje o problematice eutanazie, paliativní a hospicové péče</p> <p>respektuje psychologické, filozofické a etické aspekty v přístupu k umírajícím a pozůstalým</p>	<p>Psychologická problematika nemocného</p> <p>Změny spojené s onemocněním</p> <p>Vliv nemoci a zdravotního postižení na psychiku člověka</p> <p>Subjektivní a ambivalentní prožívání nemoci</p> <p>prožívání nemoci v čase</p> <p>postoj nemocného k nemoci</p> <p>Psychologie bolesti, strachu a úzkosti</p> <p>Psychologická a filozofická problematika umírání a smrti</p> <p>Iatropatogenie</p> <p>Hospitalismus</p> <p>Formování vztahu nemocný – sociální pracovník</p> <p>Profesionální adaptace a deformace</p>

Základy psychoterapie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>definuje termín psychoterapie</p> <p>vyjmenuje a charakterizuje základní psychoterapeutické směry, formy a metody psychoterapie</p> <p>popíše profesi psychoterapeuta a její místo v komplexním systému péče o člověka</p> <p>orientuje se v nabídce psychoterapeutických služeb v regionu</p>	<p>Vymezení pojmu, psychoterapeutické směry, formy</p> <p>Využití prostředků psychoterapie v práci sociálního pracovníka s klientem</p> <p>Psychosociální síť v regionu</p>

Učební praxe

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	4
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu učební praxe je rozvoj specifických profesních dovedností žáků v reálném pracovním prostředí a příprava žáků na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby. Žáci si osvojí poznatky a pracovní postupy potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce a využijí získané praktické dovednosti (péče o mobilního a imobilního klienta a jeho aktivizace, poskytování péče v domácím prostředí klienta a v zařízeních sociální péče, zaměstnávání klientů – volnočasové aktivity, korespondence, evidence, statistika), které aplikují při přímé péči a osobní asistenci.

Učivo vychází z RVP z oblasti sociálně výchovná činnost a je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Žáci si osvojí dovednosti a schopnosti aktivně pracovat s mobilními i imobilními klienty prostřednictvím různých forem a metod v rezidenčním i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb klientům. Během odborné praxe v různých sociálních zařízeních a v domácím prostředí klienta žák využívá znalostí získaných z odborných předmětů (pečovatelsví, péče o seniory, psychologie, sociální péče, organizace volného času) a sestavuje si své vlastní portfolio pracovních činností, které je dokladem o jeho aktivitě a slouží jako podklad pro hodnocení žáka.

Výuka v předmětu učební praxe směřuje k tomu, aby žák byl schopen jednat v zájmu klienta a dle jeho individuálních potřeb, komunikovat kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, aktivně přistupovat k životu a k řešení jeho problémů, jednat hospodárně a ctít hodnotu lidské práce a pracovních výsledků ostatních lidí ve společnosti a rozvíjet pozitivní sociální vztahy ve skupině klientů. Důraz se klade na taktní a empatické jednání žáka s klienty a na dodržování práv klientů.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

V předmětu odborná praxe jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení**, tzn. schopnost získané poznatky a dovednosti využívat při práci s klienty, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků, mít pozitivní vztah k učení, znát možnosti svého dalšího vzdělávání ve svém oboru
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. podněcovat tvořivé myšlení a logické uvažování k řešení problémů, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), porozumět zadání úkolu a určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení

problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí ji nabytých

- **kompetence komunikativní**, tzn. vést otevřenou, všestrannou a účinnou komunikaci, naslouchat druhým a vnímat projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, účastnit se aktivně diskuze a obhajovat vhodně své postoje
- **kompetence personální a sociální**, tzn. rozvíjet schopnost spolupráce v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, uvědomovat si sebe sama jako svobodného jedince, naučit se tolerantnímu přístupu k ostatním lidem, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, naučit se přijímat radu a kritiku druhých lidí, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem, posuzovat reálně své duševní a fyzické možnosti
- **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s technologiemi**, tzn. vyhledávat potřebné informace v různých typech médií, kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů
- **kompetence pracovní**, tzn. vytvářet si pozitivní vztah k práci, vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, adaptovat se na různorodé pracovní podmínky, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- **kompetence související se strategií udržitelného rozvoje**, tzn. znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce - popř. společenské ohodnocení, zvažovat při plánování svých činností možné náklady, sociální dopady a vliv na životní prostředí
- **kompetence občanské**, tzn. jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- **kompetence odborné**, tzn. podílet se na zajišťování a poskytování přímé pomoci klientům sociálních sudeb, provádět základní výchovnou činnost podporující soběstačnost a aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, dbát na a využívání volného času, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu učební praxe jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- **člověk a svět práce** - žák pracuje v reálných podmínkách a ověřuje si důsledky svého jednání a chování
- **občan v demokratické společnosti** – žák si vytváří a buduje postoje a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie

Učební praxe navazuje na dovednosti a poznatky z předmětů pečovatelsví, péče o seniory, pedagogika, psychologie, sociální politika, sociální péče a organizace volného času.

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu odborná praxe probíhá ve tříhodinových blocích ve třetím ročníku a čtyřhodinových blocích ve čtvrtém ročníku tak, aby se co nejvíce přiblížila reálné praxi. Žáci se pravidelně střídají na všech dostupných pracovištích sociální péče a služeb, kde poskytují přímou obslužnou péči klientům. Ve výuce jsou uplatňovány názorné metody výuky a praktické procvičování – instruktáž, popis, vysvětlování, demonstrace, exkurze. O průběhu praxe si žáci vedou záznamy, které pak použijí v portfoliu.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kladen důraz na:

- samostatnost a schopnost při řešení problémů
- osvojení si teoretických a praktických dovedností
- respektování pokynů učitele a pracovníků zařízení sociální péče a služeb
- dodržování profesní etiky (ohleduplný a taktický postoj ke klientovi)
- aktivitu při pracovních činnostech
- přípravu a realizaci aktivizačních činností
- dodržování pravidel BOZP, vedení záznamů odborné praxe
- práci s portfoliem

Metody hodnocení:

- praktické zkoušení
- ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků své práce
- důležitým podkladem pro hodnocení jsou portfolia žáka (doklad o splnění požadavků a iniciativě)

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OPX, PED, PSY, ZDN, PVČ, SPG a PEČ.

3. ročník

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v sociálních zařízeních či domácnosti klienta s ohledem na specifika různých vnějších i vnitřních prostředí; - objasní hygienické požadavky týkající se povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a nozokomiálních nákaz; - doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti; - umí poskytnout první pomoc; - uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka; - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; 	<p>BOZP PO – charakteristika, pravidla daného zařízení a zásady BOZP PO na jednotlivých pracovištích</p> <p>OOPP – charakteristika a druhy. Bezpečnostní předpisy při používání ochranných pracovních a kompenzačních pomůcek, přístrojů a zařízení.</p> <p>Osobní hygiena pomáhajícího.</p> <p>Čistota, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů - vedení klientů k návykům bezpečného chování při jednotlivých činnostech, povinnosti pracovníka sociálních služeb v případě úrazu klienta</p> <p>Úrazy a infekčních onemocnění v pobytových zařízeních i domácím prostředí klienta.</p> <p>První pomoc</p>
---	---

Úvod do přímé péče a osobní asistence

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem; - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí; - dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku; - uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci. 	<p>Zdraví a nemoc z hlediska přímé péče o klienta.</p> <p>Úpravnost a bezpečnost prostředí klientů.</p> <p>Zásady a postupy při poskytování sociálních služeb pobytových, ambulantních a terénních.</p> <p>Etika v práci pomáhajícího – vymezení, kodexy, mlčenlivost atp.</p> <p>Time management v práci pomáhajícího</p> <p>Vedení dokumentace o klientech</p>
--	--

Přímá péče a osobní asistence o klienta v dětském věku

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka a jeho potřeby; - popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění; - aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku; - aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při osobní hygieně a při zajišťování stravy (včetně krmení) a pitného režimu; - úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností, dodržuje zásady vertikalizace klienta; - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje; - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.); - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka; - osvojil si sadu jednoduchých kompenzačních (vyrovnávacích) a regeneračních cvičení a pohybových aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta; umí je využívat také pro kompenzaci zátěže související s výkonem profese; uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky; - používá správně vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje; - dodržuje hygienu a zásady BOZP; 	<p>Období dětského věku do tří – vývoj, rozdílnost mezi dětskými a dospělými klienty, potřeby, nutnost péče, režim dítěte, nejčastější dětská onemocnění a první pomoc u dětí</p> <p>Úkony přímé obslužné péče u dětí do tří let věku zdravých i handicapovaných – hygiena, podávání stravy, vyprazdňování, oblékání, spánek, polohování, soběstačnost, měření FF u dětí</p> <p>Komunikační, kognitivní a motorické schopnosti u dětí – jejich možný rozvoj, metody a pomůcky</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče; - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky; - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím; - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí; - dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku; - uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci. 	
---	--

4. ročník

Přímá péče a osobní asistence o klienta v dospělém věku

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka a jeho potřeby; - aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při osobní hygieně a při zajišťování stravy (včetně krmení) a pitného režimu; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností, dodržuje zásady vertikalizace klienta; - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje; - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.); - vysvětlí specifika péče o osoby s demencí v sociálním zařízení i v domácím prostředí, zásady komunikace s nimi, význam a způsob jejich aktivizace; - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka; - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí; - osvojil si sadu jednoduchých kompenzačních (vyrovnávacích) a regeneračních cvičení a pohybových aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta; umí je využívat také pro kompenzaci zátěže související s výkonem profese; uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky; - používá správně vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje; - dodržuje hygienu a zásady BOZP; 	<p>Období dospělého věku – vývoj, rozdílnost mezi dětskými a dospělými klienty, potřeby, nutnost péče, režim dospělého klienta.</p> <p>Úkony přímé obslužné péče u dospělých klientů zdravých i handicapovaných – hygiena, podávání stravy, vyprazdňování, oblékání, spánek, polohování, soběstačnost, FF u dospělých klientů.</p> <p>Komunikační, kognitivní a motorické schopnosti u dospělých klientů, včetně klientů s demencí - jejich možný rozvoj, metody a pomůcky k jejich péči</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče; - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky; - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím; - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí; - dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku; - uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci. 	
---	--

Povinně volitelné předměty

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	0+1	0+1	0+1	0+1
povinnost (skupina)	Povinně volitelný	Povinně volitelný	Povinně volitelný	Povinně volitelný
dotace skupiny	1	1	1	1

Kondiční cvičení

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor cviků zaměřených na procvičení jednotlivých svalů a kloubů, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu. Jednotlivé cviky můžeme dále spojovat do cvičebních sestav. Postupným zvyšováním obtížnosti cvičení jsou rozvíjeny základní složky zdatnosti.

Kondiční cvičení lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Uznávat sportovní tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a sportu, mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické zdatnosti jedince

Kompetence k učení

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti

znát možnosti svého dalšího rozvoje

přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí

ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

uplatňovat při řešení různé metody

volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z TEV.

Jednotlivé aktivity

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	1) Kondiční trénink – trénink střední intenzity, zaměřený na všechny partie, trénink s využitím vlastní váhy i pomůcek - Kruhový trénink - TRX systém - BOSU - Plavání - Bruslení 2) Vytrvalostní trénink – trénink nižší intenzit, trvání delší dobu s malými nebo žádnými pauzami - Běžecový trénink - Posilování DK - Posilování středu těla - Mobilita, protahování 3) Silový trénink – trénink zaměřen na rozvoj maximální síly 4) Trénink krátkodobý, výbušný – trénink v maximální intenzitě, krátkodobá opakovaná činnost - Plyometrie – skoky, poskoky - Sprinty, intervaly 5) Funkční trénink – zaměřen na funkčnost těla, tedy na rozvoj dovedností - Základní pohybové dovednosti - Chůze - Běh - Úchop, vis 6) Mobilita – mobilizační cvičení 7) Zdravý životní styl – stravování - Makroživiny, mikroživiny - Bazální metabolismus, výpočet denního příjmu, reverzní dieta

Relaxační techniky

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor technik zaměřených na zklidnění organismu, uvědomění si vlastního těla a zklidnění mysli.

Relaxační techniky lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k psychické zdatnosti jedince

Kompetence k učení

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti

znát možnosti svého dalšího rozvoje

přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí

ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

uplatňovat při řešení různé metody

volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti vzdělávání pro zdraví a z oblasti společenského vzdělávání.

Skupiny činností

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	Péče o duševní zdraví Zásady relaxace Práce s imaginací Druhy relaxace Psychofyzické relaxace Základy jógy Základy meditace Sebezkušenostní aktivity Práce s dalšími pomocnými technikami Arterapie, Muzikoterapie, Taneční terapie Tvůrčí psaní, Canisterapie, Aromaterapie Relaxace s ohledem na věk Integrace poznatků do běžného života

Kreativní tvorba

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je utvářet vztah k celoživotnímu zařazování aktivit pro rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách, vážit si úsudku jiných a respektovat různé lidské způsoby života.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor aktivit zaměřených na rozvíjení kreativního myšlení žáků, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu.

Tvořivou činnost lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí školy.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí.

Uznávat kulturní hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a zvyky, mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické a psychické zdatnosti jedince.

Kompetence k učení

Sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti, znát možnosti svého dalšího rozvoje, přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí, ovládat různé techniky .

Kompetence k řešení problémů

Porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové aktivity

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti estetického vzdělávání.

Skupiny činností

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	QUILLING Papírový filigrán, tvorba podzimního motivu DECOPAGE - ubrousková technika, výroba svícnu RECYKLACE KNÍŽEK - výroba andělů

	<p>VÝROBA MÝDLA - pomocí formy</p> <p>VÝROBA RAZÍTEK - výroba razítek a následné použití na výkresu</p> <p>KERAMIKA - výroba jarního motivu</p> <p>ZDOBENÍ VAJEC HORKÝM VOSKEM</p> <p>BATIKA - batikování triček</p> <p>VÝROBA ŠPERKŮ Z BIŽUTERNÍCH KOMPONENTŮ - výroba přívěsků na krk či na klíčenku</p> <p>SCRAPBOOK - výroba papírového bločku</p>
--	--

Základy francouzštiny

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Základy jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;	<p>La phonétique, l’alphabet Faire connaissance Compter Les couleurs Se présenter et présenter quelqu’un</p> <p>Contacts La question Remplir un formulaire Parler de ses passions</p> <p>Parler de sa ville Indiquer un itinéraire Un hébergement Écrire une carte postale</p> <p>Parler de ses goûts et de ses activités Parler de ses amis Parler de sa famille</p>

Konverzace v anglickém jazyce

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Prohlubování znalostí

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření;	Greetings, getting to know each other. Personality. Personal preferences, likes/dislikes, hobbies. Topic chosen by the students.

<p>- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům;</p> <p>- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;</p>	<p>Holiday: Halloween. School - subjects, educational system, stress, rules... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Thanksgiving. The English world - USA, UK, Canada, Australia... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Christmas. Culture - books, cinema, music, art, games... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - New Year's Eve. Resolutions. The future - new tech, bucket list... Predictions. Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Valentine's Day. Fashion - shopping, personal style, beauty... Topic chosen by the students.</p> <p>Theatre. Nature - landscapes, animals, weather... Topic chosen by the students.</p> <p>Debates. Health - healthy/unhealthy habits, illness, doctors... Giving advice - Should, Must, Have to Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Easter Feelings - senses, fears, emotions, hopes and wishes... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Summer vacation. Traveling. The Internet - social media, blogs, memes... Topic chosen by the students.</p>
---	---

7. Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu

Základní materiální podmínky

Škola se nachází v centru města v budově postavené v roce 1930. Využívá maximálně všechny prostory budovy, včetně suterénních místností. Má různé velikosti klasických učeben, které jsou všechny vybaveny dataprojektory. Dále má odborné učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií, techniky administrativy, cizích jazyků, hudební výchovy, výtvarné výchovy, cvičný byt pro obor sociální činnost. Tělesná výchova je vyučována ve cvičebně školy, ve venkovních prostorech školy a v pronajatých sportovištích. Učitelé využívají kabinety. Žákům i učitelům je k dispozici školní knihovna. Učitelé mají nově vybavené infocentrum počítači a nábytkem. Na zahradě byla zařízena venkovní učebna. Každý žák má svou šatní skříňku.

Učebny jsou zařízeny novým funkčním nábytkem. Prostornost a světlost tříd i chodeb je dobrá. Učební pomůcky jsou průběžně nahrazovány a doplňovány podle požadavků jednotlivých vyučujících. Žáci využívají počítače s připojením na internet ve třech počítačových učebnách pod dohledem učitelů, dále mají k dispozici počítače v kmenových třídách o přestávkách nebo po vyučování po domluvě s vyučujícími.

Pro výuku je k dispozici 20 tabletů v odborné učebně specializované pro tento obor. Celá škola je pokryta signálem WiFi.

Ve škole funguje školní jídelna s kapacitou 550 osob.

Personální podmínky

Výuku zajišťuje stabilizovaný sbor pedagogických pracovníků, z nichž většina splňuje podmínky odborné kvalifikace pro učitele středních škol. Z učitelů odborného výcviku splňují podmínky odborné kvalifikace všichni. Všichni koordinátoři a metodici (informačních a komunikačních technologií, EVVO, ŠVP, výchovní poradci a metodici prevence) dosáhli specializačního vzdělání.

Vedení školy podporuje profesní rozvoj učitelů jejich zapojením se do DVPP. Do priorit plánu DVPP zahrnuto jak prohlubování a rozšiřování odbornosti učitelů nebo v oblastech cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií, pedagogiky a psychologie, tak i možnost specializačního vzdělávání.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Z hlediska podmínek BOZP vychází ŠVP z platné legislativy pro vzdělávací činnosti, především školského zákona č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žáci jsou s pravidly BOZP a školním řádem seznámeni vždy první den školního roku (zápis v třídní knize). Pravidla BOZP jsou stanovena v provozním řádu učeben. Při dalších činnostech, které probíhají mimo školu (exkurze, divadelní a filmové představení, tělovýchovné akce, kurzy, odborné praxe apod.), jsou žáci zvlášť instruováni příslušnými vyučujícími či dozorem.

V prostorách určených pro vyučování jsou zajišťovány podmínky pro zajištění bezpečnosti a hygieny práce. Žáci jsou důkladně a průkazně seznámeni s předpisy o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci, s protipožárními předpisy a s technologickými postupy. Je používáno technické vybavení, které odpovídá bezpečnostním normám a protipožárním předpisům. V odborných učebnách jsou používány ochranné pracovní pomůcky podle platných předpisů a je vykonáván stanovený dozor. Se zásadami BOZP se žáci seznamují také před zahájením praktického vyučování, a to jak ve škole, tak na smluvních pracovištích. Pedagogičtí pracovníci dbají také na to, aby žáci správně postupovali v případě zranění během školních a mimoškolních akcí. Pokud je přijat nový žák v průběhu školního roku, je s BOZP seznámen individuálně. Znalost zásad je ověřována průběžně. Cílem ovšem není pouhá znalost zásad BOZP, ale především bezpečné chování žáků.

Stupně dozoru

Práce pod dozorem: Vyžaduje trvalou přítomnost osoby pověřené dozorem, která dozírá na dodržování BOPZ a pracovního postupu. Tato osoba musí všechny místa zrakově obsáhnout tak, aby mohla zasáhnout v případě porušení bezpečnostních předpisů, pracovních postupů nebo ohrožení zdraví.

Práce pod dohledem: Osoba pověřená dohledem zkontroluje pracoviště (stanoviště) žáků před zahájením práce, a pokud všechna místa zrakově neobsáhne, pak je v průběhu prací obchází a kontroluje.

Stanovení příslušného stupně dozoru na konkrétní probírané téma je povinností učitele v závislosti na charakteru tématu a podmínkách jednotlivých pracovišť (stanovišť), kde žáci příslušný tematický celek plní.

Pravidelně jsou prováděny kontroly stavu objektů v areálu školy. Je vedena prevence před násilím, šikanou a jinými společensko-negativními jevy v hodinách základů společenských věd, zdravotní a rodinné výchově aj. formou diskuzí, pohovorů, modelových situací, přednášek a filmů. Soustavně je zlepšováno pracovní prostředí (v závislosti na finančních možnostech školy) a pracovní podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století.

8. Spolupráce se sociálními partnery

Partnerské vztahy pomáhají škole podporovat další vývoj ve všech oblastech jejího působení. Mezi významné partnery patří především zřizovatel. Management školy s ním spolupracuje především v oblasti ekonomické, ale také konzultuje otázky legislativní povahy. Zřizovatel též umožňuje představitelům školy účastnit se seminářů s tematikou zaměřenou na sestavování struktury projektů, které by mohly škole umožnit získat finanční prostředky z Evropských fondů. Zřizovatelem je též podporován rozvoj mezinárodních vztahů s partnerskými školami, jelikož poskytuje finanční prostředky, které částečně pokrývají náklady pro pobytové a poznávací zájezdy žáků do zahraničí.

Se školou též spolupracuje školská rada. V nedávné době došlo k volbě a následné obměně jejich členů, protože končilo tříleté volební období stávajících členů.

Za významné partnery považuje škola rodiče svých žáků. Zákonní zástupci jsou o prospěchu svých dětí informováni během dvou rodičovských schůzek a průběžně pak formou aplikace Bakalář. Při problémech s kázní či prospěchem, jejichž řešení nesnese odkladu, mají možnost

školu kontaktovat telefonicky či e – mailem a domluvit si osobní jednání. K neformálnímu setkávání rodičů se školou pak dochází na společenských akcích v souvislosti s ukončováním studia: především na maturitních plesech či na každoročním slavnostním předáváním maturitních vysvědčení či výučních listů.

Samosprávný žákovský orgán funguje ve škole pod názvem Školní parlament. Žáci si spolupráci s vedením školy oblíbili, mají větší pocit podílu na životě školy. V nedávné době bylo z iniciativy rodičovské veřejnosti založeno občanské sdružení Beneška, které pomáhá zejména v ekonomické oblasti.

K dalším významným partnerům školy patří Pedagogicko - psychologická poradna Kladno, K – centrum Kladno, Úřad práce Kladno, množství obecních a městských úřadů, ZŠ a MŠ v okolí, domy s pečovatelskou službou, dětské domovy, OSPOD Kladno a ostatní společnosti a zařízení, u nichž žáci konají odbornou praxi.